

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 10.6.2002
KOM (2002) 288 lopullinen

**EUROOPAN KOMISSION KERTOMUS
EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE**

Euroopan jälleenrakennusvirasto

Vuosikertomus 2001

Neuvoston asetuksen (EY) N:o 2667/2000, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella
N:o 2415/2001), 4 artiklan 14 kohdan mukaisesti

**EUROOPAN KOMISSION KERTOMUS
EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE**

Euroopan jälleenrakennusvirasto

Vuosikertomus 2001

Neuvoston asetuksen (EY) N:o 2667/2000, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella
N:o 2415/2001), 4 artiklan 14 kohdan mukaisesti

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto	4
1. Yhteenveto	5
2. Tärkeimmät tapahtumat	8
3. Toiminta Jugoslavian liittotasallan Serbian tasavallassa	11
3.1. Yleistilanne	11
3.2. Vuoden 2001 ohjelmien toteuttaminen	12
3.3. Vuoden 2000 ohjelmien toteuttaminen	15
3.4. Vuosien 1998 ja 1999 ohjelmien toteuttaminen	17
4. Toiminta Jugoslavian liittotasavallan Kosovossa	18
4.1. Yleistilanne	18
4.2. Vuoden 2001 ohjelmien toteuttaminen	19
4.3. Vuoden 2000 ohjelmien toteuttaminen	25
4.4. Vuosien 1998 ja 1999 ohjelmien toteuttaminen	27
5. Toiminta Jugoslavian liittotasavallan Montenegron tasavallassa	29
5.1 Yleistilanne	29
5.2 Vuoden 2001 ohjelmien toteuttaminen	30
5.3 Vuoden 2000 ohjelmien toteuttaminen	31
5.4 Vuosien 1998 ja 1999 ohjelmien toteuttaminen	33
6. Suunnittelu	36
6.1 Suunnittelu	36
6.2 Ulkoinen koordinointi	37
6.3 Arviointi	37

7.	Rahoitus	39
8.	Yleiset yksiköt.....	42
8.1	Hallinto.....	42
8.2	Tiedotus ja viestintä	42
	Liite A1 – Tärkeimpiä tilastotietoja Serbian tasavallasta.....	43
	Liite A2 – Tärkeimpiä tiastotietoja Kosovosta	44
	Liite A3 – Tärkeimpiä tilastotietoja Montenegron tasavallasta	45
	Liite B – Viraston johtokunnan kokoukset vuonna 2001	46
	Liite C - Viraston organisaatiokaavio	47
	Liite D – Viraston vuoden 2001 talousarvio	48
	Liite E – Viraston yhteystietoja.....	49

JOHDANTO

Euroopan jälleenrakennusvirasto vastaa EU:n tärkeimpien avustushjelmien hallinnosta Jugoslavian liittotasavallassa (Serbian tasavallassa, Kosovossa ja Montenegron tasavallassa) sekä entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa.

Neuvosto päätti 10. joulukuuta 2001, että viraston toimivalta on laajennettava kattamaan entisen Jugoslavian tasavalta Makedonia. Euroopan komissio antoi virastolle hallintovastuun entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian vuoden 2001 hätäapuohjelmasta 1. tammikuuta 2002 lähtien, ja vastuu muista ohjelmista (menneistä, nykyisistä ja tulevista) annettiin 1. maaliskuuta 2002 lähtien.

Virasto perustettiin helmikuussa 2000, ja sen pääkonttori sijaitsee Thessalonikissa Kreikassa. Virastolla on toiminnalliset keskukset Pristinassa, Belgradissa, Podgoricassa ja Skopjessa. Virasto on Euroopan unionin riippumaton virasto, joka on tilivelvollinen neuvostolle ja Euroopan parlamentille, ja sitä johtaa johtokunta, joka koostuu Euroopan komission ja EU:n 15 jäsenvaltion edustajista.

EU:n varoja osoitettiin hiljattain virastolle vuoden 2001 hallintoa varten noin 525 miljoonaa euroa. Vuoden lopussa virasto valvoi yhteensä noin 1,2 miljardin euron pakettia Belgradissa, Pristinassa ja Podgoricassa sijaitsevien toiminnallisten keskustensa kautta.

Viraston hallinnoimilla ohjelmilla on kolme päätavoitetta: (1) aineellisen ja taloudellisen jälleenrakennuksen toteuttaminen (tärkeimmän infrastruktuurin ja yleishyödyllisten palvelujen, kuten energia-alan, asumisen, vesihuollon ja liikenteen elvyttäminen ja korjaaminen), (2) perustan luominen markkinatalouden kehittämiseksi ja yksityisyrittäjyyden edistäminen (yritysten kehittämisen, maatalouden ja terveydenhuollon tukeminen) sekä (3) demokratian, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltion luomisen tukeminen (paikallishallinnon, kansalaisjärjestöjen, tiedotusvälineiden ja oikeuslaitoksen vahvistaminen).

Virasto hoitaa tehtävänsä osana Euroopan unionin laajempaa sitoumusta Jugoslavian liittotasavallalle ja entiselle Jugoslavian tasavallalle Makedonialle. Tämä on puolestaan osa EU:n vakautus- ja assosiaatioprosessia viiden Kaakkois-Euroopan valtion kanssa, joihin kuuluvat myös Albania, Bosnia-Hertsegovina ja Kroatia. Muuhun EU:n tukeen sisältyy makrotaloudellista, humanitaarista ja demokratiaa koskevaa tukea, tukea tullialalla ja verotuksen suunnittelussa sekä myös tukea koulutusalan vaihto-ohjelmille. Tähän tukeen sisältyy myös EU:n jäsenvaltioiden antamaa kahdenvälistä tukea.

1. YHTEENVETO

Vuonna 2001 Euroopan jälleenrakennusviraston Serbian tasavallassa, Kosovossa ja Montenegron tasavallassa sijaisevien toiminnallisten keskustensa kautta hallinnoimissa ja EY:n rahoittamissa ohjelmissa keskityttiin edelleen kolmeen tärkeimpään toiminta-alaan.

Aineellisessa ja taloudellisessa jälleenrakentamisessa (jonka osuus oli vuonna 2001 noin 60 prosenttia virastolle osoitetuista varoista ja 76 prosenttia vuonna 2000) virasto jatkoi kansalaisten tärkeimpien perustarpeiden tyydyttämistä energia-alalla sekä vesihuollon, asumisen ja liikenteen aloilla. Tämä tehtävä ei ole vielä läheskään lopussa, ja sitä varten annetaan edelleen merkittävää rahoitusta.

Luotaessa perustaa markkinatalouden kehittämiseksi ja yksityisyrittäjyyden edistämiseksi (joiden osuus oli noin 25 prosenttia uusista varoista vuonna 2001 ja 19 prosenttia vuonna 2000) virasto jatkoi yritysten kehittämisen tukemista (suurelta osin antamalla tukea pankkialalle sekä pienten ja keskisuurten yritysten kasvattamiseen), maatalouden ja maaseutuyhteisöjen tukemista sekä kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän ja alueellisten terveydenhuoltojärjestelmien palvelujen parantamisen tukemista.

Demokratian, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltion luomisen tukemisessa (jonka osuus oli noin 15 prosenttia uusista varoista vuonna 2001 ja 5 prosenttia vuonna 2000) virasto jatkoi koulutuksen ja näkemysten tarjoamista paikallishallinnoille ja tuki samalla kansalaisjärjestöjä, tiedotusvälineitä ja oikeuslaitosta.

Näin ollen virasto on siirtymässä asteittain ensimmäisestä tärkeimmästä toiminta-alastaan kohti toista ja kolmatta toiminta-alaansa. Tämä heijastelee sitä tosiasiaa, että aineellisen infrastruktuurin jälleenrakentamisen lisäksi virastolle on annettu vaikeampi ja mutkikkaampi lisätehtävä auttaa yhteisöjen ja talouksien jälleenrakentamisessa. Tähän sisältyy työtä, joka on välttämättä pitkäaikaista ja kestävää sekä samalla vaikeampaa ilmaista määrällisesti, koska se käsittää ”jälleenrakentamisen”, jota yhteisöt itse tarvitsevat liiketoimintaympäristön, vapaan lehdistön sekä toimivan hallinnon ja toimivien julkisyhteisöjen puitteissa.

Virasto perustettiin alun perin painottaen toiminnan nopeutta. Virasto maksaa edelleen hyvin menestyksekkäästi varoja, joista se on vastuussa, ja itse asiassa virasto jatkaa EU:n lupausten täyttämistä. Vuoden 2001 lopussa viraston hallinnoimista EU:n varoista 85 prosentista oli tehty sopimus, ja niistä oli maksettu 66 prosenttia.

Viraston lopullista menestystä on kuitenkin arvioitava sen perustella, miten ohjelmat ovat vaikuttaneet paikan päällä ja millaisia parannuksia ohjelmat ovat tuoneet ihmisten elämään. Tässä mielessä viraston toimintaa ja sen vaikutusta vuonna 2001 ei voi nähdä yksittäisenä ilmiönä, vaan nämä asiat on nähtävä viraston toiminta-alueen poliittista, sosiaalista ja taloudellista taustaa vasten sekä siltä kannalta, että EU ja kansainvälinen yhteisö ovat tehneet valtavan sitoumuksen Jugoslavian liittotasavallalle. Viraston toiminta ja vaikutus ovat samalla kuitenkin yksittäinen ilmiö, kun niitä tarkastellaan niiden alkuperäisten tavoitteiden kannalta.

Serbian tasavallassa virasto auttoi vakauttamaan hätätilanteen ja varmisti sähkön, polttoöljyn, peruselintarvikkeiden ja tärkeiden lääkintatarvikkeiden toimitusten riittävyyden sekä samalla toteutti pieniä infrastruktuurihankkeita kaupungeissa ja kaikkien kuntien kouluissa. Uudessa vuoden 2001 ohjelmassaan virasto tehosti toimintaansa energia-alalla – ei tuomalla sähköä

vaan elvyttämällä Serbian omaa energiakapasiteettia – ja jatkoi samalla tärkeiden lääkkeiden ja terveydenhuoltotarvikkeiden toimittamista. Virasto toi maahan maataloudessa tarvittavia siemeniä ja lannoitteita maaseudun talouden elvyttämiseksi, antoi luottoja pienyrityssektorin tukemiseksi sekä käynnisti pieniä ohjelmia vapaan lehdistön edistämiseksi sekä kansalaisyhteiskunnan ja ympäristön elvyttämisen tukemiseksi erityisesti Etelä-Serbiassa.

Kosovossa virasto jatkoi tärkeimpien perustarpeiden tyydyttämistä aineellisissa korjaustöissä: töissä tärkeimmissä voimalaitoksissa ja niille polttoainetta toimittavissa hiilikaivoksissa, vahingoittuneiden talojen, teiden ja siltojen jälleenrakentamisessa sekä luotettavan vesi- ja jätehuollon varmistamisessa. Samalla virasto antoi menestyksekkäästi luottoja pk-yrityksille sekä pienviljelijöille ja paransi maaseudun talouden tuottavuutta toimittamalla maatalouden perusraaka-aineita. Viraston hankkeissa kiinnitettiin myös erityistä huomiota parhaiden käytäntöjen juurruttamiseen Kosovossa pitemmällä aikavälillä antamalla teknistä apua ja parantamalla institutionaalisia valmiuksia. Pienempiä hankkeita käynnistettiin vapaan ja ammattitaitoisen lehdistön edistämiseksi ja kansalaisjärjestöjen pienten aloitteiden, jotka koskevat erityisesti naisia ja kaikenlaisia vähemmistöjä, tukemiseksi.

Montenegron tasavallassa virasto nopeutti tärkeitä parannuksia perusinfrastruktuurissa, johon kuuluvat rakennukset, tiet, sillat ja koulut. Virasto vauhditti yhä enemmän keskus- ja paikallishallinnon uudistamista.

Monia viraston tähän mennessä toteuttamia toimenpiteitä voidaan mitata määrällisesti. Sen toimenpiteitä on kuitenkin lisääntyvässä määrin vaikeampi esittää määrällisesti, koska tulokset ovat vähemmän näkyviä. Viraston pitkän aikavälin toimenpiteet vaativat aikaa juurtuakseen. Tällaisia toimenpiteitä ovat hyvän hallintotavan ja toimielinten kehittämisen edistäminen, edellytysten luominen vakaalle ja menestyvälle markkinataloudelle sekä kansalaisyhteiskunnan kehittäminen. Virasto suunnittelee ohjelmia, joista on pitkäaikaista hyötyä edunsaajille, ja ymmärtää täysin, että tie kohti elvytystä ja uudistuksia on pitkä ja mutkainen. Prosessi vaatii kärsivällisyyttä, ja siihen sisältyy voittoja, jotka saavutetaan vaivalloisesti.

Viraston hallinnoimilla ohjelmilla on edelleen tärkeä rooli, koska EU huolehtii sitoumuksensa avulla siitä, että vakaat ja menestyvät kumppanit Kaakkois-Euroopassa integroidaan uudelleen Euroopan kansojen perheeseen.

Euroopan jälleenrakennusvirasto koki vuonna 2001 nopean muutoksen mutta toimi samalla hyvin vakaasti.

Muutos

EU:n varojen, joista virastolle oli annettu hallintovastuu, määrä kolminkertaistui, ja samalla virasto perusti kaksi uutta toiminnallista keskusta ja sen henkilöstön määrä myös kaksinkertaistui.

Vakaus

Virasto toimi vakaasti pitäessään hallintokulunsa mahdollisimman pieninä ja noudatti samalla EU:n tavanomaisia tarjouskilpailumenettelyjä säilyttääkseen palvelujensa nopeuden.

Joulukuun lähestyessä alkoi korostua tarve yhdistää kaksi elementtiä, sen jälkeen kun neuvosto oli päättänyt laajentaa viraston toimivaltaa kattamaan entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia. Sitten Euroopan komissio pyysi virastoa (joka oli avustanut sitä toteutettaessa hätäohjelmia syyskuusta 2001 lähtien) ottamaan tammikuusta 2002 lähtien täyden hallintovastuun entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa toteutettavista vuoden 2001 hätäapuohjelmista, ja hallintovastuu muista tärkeimmistä EU:n avustusohjelmista (menneistä, nykyisistä ja tulevista) entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa annettiin maaliskuusta 2002 lähtien

Vuonna 2001 virasto myös yhdisti riippumattomuutensa selkeästi määriteltyihin EU:n puitteisiinsa.

Riippumattomuus

Virasto toimi riippumattomasti, koska sillä oli vapaus valmistella, käynnistää, hallinnoida ja arvioida omia tarjouskilpailujaan ja tehdä niiden perusteella sopimuksia sekä ottaa palvelukseen oma henkilöstönsä

Puitteet

Virasto noudatti EU:n tavanomaisia tarjouskilpailumenettelyjä koskevia ohjeita ja vältti yksinkertaisia tai nopeutettuja menettelyjä.

Viraston EU:n rakenteiden puitteissa toteuttamia kaikkia toimia, jotka sisältyvät Euroopan komission strategiaan puitteisiin, valvoo tarkasti EY:n tilintarkastustuomioistuim, ja niistä raportoidaan säännöllisesti Euroopan parlamentille ja Euroopan unionin neuvostolle.

Viraston toimenpiteet olivat vakaasti yleisten puitteiden mukaisia Euroopan unionin prosessissa tehostettaessa poliittista ja taloudellista vuoropuhelua Kaakkois-Euroopan maiden kanssa.

Nämä EU:n strategiset puitteet ovat erittäin tärkeitä. Ne tulevat laajimmin esille vakautus- ja assosiaatioprosessissa, joka on nyt käynnistetty alueen viiden maan kanssa ja joka on suunniteltu edistämään sopeutumista EU:n normeihin ja rakenteisiin sekä viime kädessä tarjoamaan tulevaisuudenkuva Euroopan unionin jäsenyydestä. Nämä puitteet tulevat tarkemmin esille maakohtaisissa keskipitkän aikavälin strategia-asiakirjoissa ja Euroopan komission kehittämässä monivuotisissa ohjelmissa, joissa esitetään strategiset puitteet CARDS-ohjelman (yhteisön apu, jälleenrakennus, kehittäminen ja vakauttaminen) toteuttamiseksi viidessä Kaakkois-Euroopan maassa vuosina 2002–2006.

Euroopan unioni on tehnyt avoimen sitoumuksen alueelle ja jatkaa tuen antamista monella tavalla ja monien kanavien kautta. Tässä yhteydessä virasto hallinnoi Jugoslavian liittotasavaltaa ja vuodesta 2002 lähtien myös entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa koskevien avustusohjelmiensa kokonaisuutta.

2. TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT

Jugoslavian liittotasavallan Serbian tasavalta

- Ankarasta talvisäästä huolimatta energiaohjelma (vara-osat, työt ja sähköntuonti) vaikutti huomattavan myönteisesti kysynnän tyydyttämiseen ja katkosten vähentämiseen. Monia muita tuotteita (lannoitteita sekä paikallisesti valmistettuja ja myytyjä lääkkeitä) hankittiin ja jaeltiin. Pk-yritykset tarvitsevat kovasti keskipitkiä luottoja.
- Vuoden 2000 hätäapuohjelma, josta virasto otti vastuun tammikuussa 2001, saatiin päätökseen, ja 94 prosenttia varoista oli maksettu vuoden lopussa. Ohjelma vakautti menestyksekkäästi hätätilannetta, kun toimenpiteitä toteutettiin energia-alalla, terveydenhuollossa, elintarvikealalla ja paikallisessa infrastruktuurissa.
- Vuoden 2001 ohjelmaa ollaan toteuttamassa nopeasti. Vuoden lopussa ensimmäisen paketin varoista (143,5 miljoonaa euroa) oli tehty sopimus 92 prosentista ja niistä oli maksettu 51 prosenttia. Marraskuussa osoitetun toisen paketin varoista (50,3 miljoonaa euroa) oli myös tehty sopimus yli 30 prosentista.

Jugoslavian liittotasavallan Kosovo

- Samalla kun jatkettiin merkittäviä aineellisia kunnostustöitä Kosovon voimalaitoksissa, hiilikaivoksissa ja julkisissa laitoksissa, vuoden 2001 ohjelmassa painotettiin huomattavasti enemmän institutionaalisten valmiuksien kehittämistä koskevia toimenpiteitä suurimmalla osalla ohjelman aloja. Luottojen tarjoaminen tukee yleistä taloudellista kehitystä sekä myös maatalouden ja yritystoiminnan kehitystä. Muita toimenpiteitä toteutetaan oikeusvaltion ja kansalaisyhteiskunnan tukemiseksi. Rahoitusta annettiin myös marraskuussa 2001 Kosovon uuden edustajakokouksen valitsemiseksi pidettyjen yleisten vaalien tukemiseksi.
- Vaikka Kosovo on edistynyt huomattavasti vuoden 1999 konfliktin jälkeen, jäljellä on tärkeitä haasteita, kuten tarve kunnostaa edelleen olemassa olevaa infrastruktuuria (erityisesti energian ja liikenteen aloilla), puuttua kriittisiin ympäristökysymyksiin, tukea kaupan ja yksityisen sektorin kehittämistä, uudistaa koulutus- ja terveydenhuoltojärjestelmät sekä vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa ja hallintoa.
- Vuoden 2001 ohjelmaa rahoitettiin 315 miljoonalla eurolla, minkä jälkeen lokakuussa 2001 myönnettiin ylimääräiset 44,5 miljoonaa euroa. Kosovoa varten vuodesta 1998 lähtien myönnetyistä 695 miljoonan euron varoista oli tehty sopimus 85 prosentista ja maksettu 66 prosenttia 31. joulukuuta 2001.

Jugoslavian liittotasavallan Montenegron tasavalta

- Virasto sai 8. tammikuuta 2001 hallintovastuun tärkeimmistä EU:n rahoittamista avustushjelmista Montenegrossa. Viraston Podgoricassa sijaitseva toimisto perustettiin maaliskuussa 2001. Toimiston henkilöstö oli täysilukuinen ja se oli täysin toiminnassa kesäkuusta lähtien.

- Olennainen osa noin 13,3 miljoonan euron suuruudesta vuoden 2001 ohjelmasta hyväksyttiin lokakuussa. Ylimääräiset kolme miljoonaa euroa hyväksyttiin joulukuussa.
- Virasto keskittyi vuonna 2001 tekemään sopimukset noin 19 miljoonan euron osuudesta vuosien 1999 ja 2000 ohjelmista siirretystä 24 miljoonan euron summasta. Vuoden lopussa oli tehty sopimus vuoden 1999 hankkeista 97 prosentissa tapauksista ja maksu oli suoritettu 77 prosentissa tapauksista. Vuoden 2000 ohjelman hankkeista 72 prosentissa tapauksista oli tehty sopimus.

Jugoslavian liittotasavallan Makedonian tasavalta (entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia)

- Virasto avusti syyskuusta 2001 lähtien Euroopan komissiota entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian hätäapuohjelman valmistelussa ja hallinnossa. Ohjelmalla on kaksi päätavoitetta: konfliktissa kärsineiden alueiden jälleenrakentaminen vuoden ensimmäisellä puoliskolla ja luottamuksen rakentamiseen tähtäävien toimenpiteiden tukeminen elokuussa 2001 tehdyn puitesopimuksen täytäntöönpanon edistämiseksi.
- Joulukuussa 2001 virastoa pyydettiin muodollisesti ottamaan hallintovastuu tärkeimmistä EU:n avustusohjelmista entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa. Virasto otti 1. tammikuuta 2002 vastaan täyden vastuun hätäapuohjelman hallinnosta ja perusti toiminnallisen keskuksen Skopjeen.

Suunnittelu

- Virasto valmisteli vuoden 2001 aikana ohjelmaehdotuksia monessa erässä. Entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa koskevan maakohtaisen strategia-asiakirjan ja monivuotisen ohjelman puitteissa virasto myös laati luonnoksen vuoden 2002 ohjelmista johtokunnassa tammikuussa 2002 käytävää keskustelua varten.
- Arviointiryhmä suoritti vuoden aikana yhdeksän väliarviointia, joihin sisällytettiin ryhmän suositukset parannuksista hankkeisiin.

Rahoitus

- Viraston hallinnoimista 1,15 miljardin euron varoista oli tehty vuoden 2001 lopussa sopimukset 85 prosentista ja niistä oli maksettu 66 prosenttia.
- Virasto teki käyttäen EU:n tavanomaisia tarjouskilpailumenettelyjä vuonna 2001 uusia sopimuksia puolen miljardin euron arvosta. Näistä sopimuksista 87 prosenttia tehtiin käyttäen avoimia tarjouskilpailuja ja apurahoja ja 13 prosenttia käyttäen yksinkertaistettuja menettelyjä.
- Vuonna 2001 virasto teki sopimukset suuremmasta määrästä varoja kuin sille oli hiljattain osoitettu (pois lukien Kosovoa varten aivan vuoden lopussa osoitetut varat). Vastaanotettuaan laskun virasto suoritti maksun keskimäärin 17 päivän kuluttua.
- Viraston hallintokulut olivat sen kahden ensimmäisen toimintavuoden (2000 ja 2001) aikana 25,9 miljoonaa euroa eli 2,4 prosenttia vuosien lopullisten talousarvioiden kokonaissummasta.

- EY:n tilintarkastusvirasto julkisti marraskuussa 2001 myönteisen kertomuksen viraston vuoden 2000 tilinpäätöstiedoista ja viraston ohjelmien vaikutuksista Kosovossa.

Yleiset yksiköt

- 31. joulukuuta 2001 viraston palveluksessa oli 97 kansainvälistä ja 144 paikallista henkilöstön jäsentä sen pääkonttorissa Thessalonikissa ja kolmessa toiminnallisessa keskuksessa Belgradissa, Pristinassa ja Podgoricassa.
- Virasto käynnisti uuden toiminnallisen keskuksen perustamisen Skopjeen.
- Viraston johtokunta kokoontui neljä kertaa vuodessa ja jatkoi tärkeää strategisesta rooliaan keskusteluissa Serbiaa, Kosovoa ja Montenegroa koskevista rahoitusehdotuksista sekä monista ohjelmaan liittyvistä ja hallinnollista kysymyksistä.

3. TOIMINTA JUGOSLAVIAN LIITTOTASALLAN SERBIAN TASAVALLASSA

3.1. Yleistilanne

Euroopan jälleenrakennusvirasto sai 8. tammikuuta 2001 hallintovastuun EU:n vuosien 1998, 1999 ja 2000 avustusohjelmista Serbiassa. Näitä ohjelmia toteutti aiemmin Brysselissä toimiva Euroopan komissio ja sen Belgradin-valtuuskunta. Erityisesti 180 miljoonan euron suuruinen vuoden 2000 hätäapuohjelma on osoittautunut olevan oleellinen tekijä autettaessa vakauttamaan hätätilanne. (Komissio valmisteli tämän hätäapuohjelman ja teki merkittävän osan siihen liittyvistä sopimuksista loka- ja marraskuussa 2000 viraston Kosovossa toimivan henkilöstön avustuksella.)

Vuoden 2000 hätäapuohjelman käytännön hyödyt tuntuivat laajasti kaikkialla Serbiassa. Seuraavien toimien vaikutus oli tuntuva: lämmitysöljyä toimitettiin noin tuhannelle koululle, sairaalalle ja kaukolämpöjärjestelmälle kunnissa, joissa asuu noin 80 prosenttia väestöstä, ja sähköä tuotiin ulkomailta, mikä esti suuremmat sähkökatkot, ja maahan toimitettiin myös tärkeitä lääkkeitä (esim. insuliinia) ja elintarvikkeita (sokeria ja paistoöljyä).

Entisen Jugoslavian hajoaminen ja siitä aiheutuneet aseelliset konfliktit johtivat Serbiassa hyperinflaatioon ja talouden romahtamiseen. Vakiintuneet markkinat menetettiin, ja perinteinen tuotanto ja kauppasuhteet katkesivat. Kansainvälinen yhteisö käynnisti pakotteet, ja tärkeää infrastruktuuria joko pidettiin heikosti yllä tai se tuhoutui. Vuonna 2000 BKT oli pudonnut 40 prosenttiin vuoden 1990 tasosta.

Vuoden 2001 alkupuolella uudet liittovaltion ja Serbian viranomaiset olivat edenneet nopeasti tehtäviensä vastaanottamisessa. Ne keskittyivät ponnisteluissaan kolmeen tärkeimpään osa-alueeseen: talouden vakauttamiseen, heikoimmassa asemassa olevien väestöryhmien kiireellisten tarpeiden tyydyttämiseen ja uudelleen integroitumiseen kansainväliseen yhteisöön.

Kaikilla osa-alueilla edistyi hyvin. Jugoslavian liittovaltion ja Serbian uudet hallitukset toteuttavat laajoja rakenneuudistuksia käynnistääkseen pikaisesti markkinatalouden. Ne ovat esimerkiksi käynnistäneet merkittäviä verouudistuksia, yksityistäneet runsaasti yrityksiä, aloittaneet pankkialan rakennemuutoksen ja samalla korottaneet sähköstä, lämmityksestä ja muista yleishyödyllisistä palveluista perittäviä maksuja. Hallitusten sitoumusten laajuuden rohkaisemana Brysselissä kesäkuussa 2001 pidetty avunantajien konferenssi johti lupauksiin noin 1,5 miljardin euron suuruudesta tuesta. Tämän jälkeen Pariisin klubin tekemä velkojen uudelleen aikataulutus ja 66 prosentin osuuden velasta antaminen anteeksi hyväksyttiin marraskuussa 2001.

Serbia toteuttaa rohkeaa talousuudistusohjelmaa herkässä makrotaloudellisessa ympäristössä. Valtio haluaa välttää sitä, että se tulisi riippuvaiseksi ulkomaisesta avusta. Valtavan menneisyyden taakan vuoksi Serbia tarvitsee menestyäkseen edelleen merkittävää tukea kansainväliseltä yhteisöltä.

Vuoden 2000 ohjelmassa keskityttiin pääasiassa antamaan hätäapua (lämmitysöljyä, tuontisähköä, peruselintarvikkeita jne.), mutta Serbian vuoden 2001 avustusohjelma oli puolestaan ensimmäinen askel siirryttäessä hätäapuohjelmasta kohti pitemmän aikavälin kehitysapua. Serbia on selviytymässä kauan jatkuneesta taloudellisesta rappiosta, johon on liittynyt konflikti ja kansainvälinen eristyneisyys. Kansainvälisten toimielinten ja EY:n merkittävää tukea tarvitaan, jotta voitaisiin tukea siirtymistä kehittyneeseen

markkinatalouteen ja demokratiaan. EY:n ohjelmassa otettiin huomioon tarve antaa tukea taloudelliselta ja sosiaaliselta kannalta erittäin tärkeillä avainaloilla, jotta vahvistettaisiin institutionaalista kehitystä ja luotaisiin pohja pitkän aikavälin investoinneille ja kansalaisyhteiskunnan kehittymiselle.

EY:n vuoden 2001 avustusohjelmalla autettiin vakauttamaan taloutta ja yhteiskuntaa (i) tukemalla kunnostustoimia energia-alalla, (ii) antamalla tärkeitä tuotantopanoksia maatalouteen ja terveydenhuoltoon tuotantotoiminnan elvyttämiseksi, (iii) antamalla luottoja pankkialan ja yritystoiminnan tukemiseksi sekä (iv) antamalla teknistä tukea tärkeiden uudistusten käynnistämiseksi tuotantosektoreilla ja eurooppalaisiin rakenteisiin lähentymiseen tähtäävän prosessin käynnistämiseksi.

Ennustetaan, että virasto toteuttaa vuonna 2002 noin 171 miljoonan euron suuruisen tukipaketin. Siinä keskitytään pääasiassa toimielinten kehittämiseen (esim. julkishallinto, oikeusasiat ja Euroopan yhdentymisen), taloudelliseen jälleenrakentamiseen (energia-ala, liikenne ja maatalous), kansalaisyhteiskuntaan (kansalaisjärjestöt ja tiedotusvälineet) sekä integroituun rajavalvontaan.

Ks. kaksi taulukkoa liitteessä A1:

- EY:n Euroopan jälleenrakennusvirastolle osoittamat varat toimenpiteiden toteuttamiseksi Serbian tasavallassa 31.12.2001 (aloittain)
- EY:n Euroopan jälleenrakennusvirastolle osoittamat varat toimenpiteiden toteuttamiseksi Serbian tasavallassa 31.12.2001 (myönnetty summat, tehdyt sopimukset ja maksetut summat)

Ks. myös arviointi 6.3 kohdassa.

3.2. Vuoden 2001 ohjelmien toteuttaminen

Energia-ala (107,7 miljoonaa euroa)

Ensimmäinen osa vuoden 2001 energiaohjelman varoista, yhteensä 80 miljoonaa euroa, annettiin käyttöön toukokuun 2001 alussa. Ohjelman suoranaisena tavoitteena oli kotimaisten sähköntoimitusten vakauttaminen ja varmistaminen ennen talvea 2001–2002. Pyrkimyksenä oli täyttää aukko siihen saakka, että tärkeät investoinnit kansainvälisiltä rahoituslaitoksilta olisivat saatavilla, sekä kunnostaa järjestelmä kokonaisuudessaan. Ohjelmaan sisältyy toimenpiteitä sähköntuotantojärjestelmässä, siirtoverkossa ja hiilikaivosalalla.

Sähköntuotantoalalla ohjelmissa on keskitytty neljään pääyksikköön, joihin tehtävät investoinnit varmistavat 1 250 megawatin kapasiteetin luotettavuuden parantumisen ja pidentävät jäljellä olevaa käyttöaikaa. Näissä yksiköissä aloitettiin syyskuussa 2001 kunnostus-, huolto- ja korjaustyöt. Noin puolet töistä saatiin päätökseen vuoden 2001 loppuun mennessä, ja talvea varten toiminnassa on nyt kolme yksikköä. Työt jatkuvat edelleen huhtikuuhun 2002 saakka. Neljännen yksikön on tarkoitus olla täysin toiminnassa ennen vuoden 2002 puoliväliä.

Joulukuussa 2001 aloitettiin työt kotimaisen sähkön siirtoon käytettävien ilmajohtojen kunnostamiseksi ja tuontiyhteyden parissa. Työt jatkuvat vuonna 2002.

Varaosien, työkalujen ja laitteiden toimittamisesta on tehty noin 260 sopimusta, jotta voitaisiin mahdollistaa kiireellisimmät korjaukset ja jäljellä olevan 5 800 megawatin vesi- ja lämpövoimalan sekä syöttöasemien ja muuntajien myöhässä oleva huolto. Toimitukset paikan päällä alkoivat elokuussa 2001 ja jatkuvat vuoteen 2002 saakka.

Hiilikaivoksille annettava tuki kattaa kaksi tärkeintä hiiliavolouhosta, jotka tuottavat polttoainetta Serbian hiilivoimaloille. Ohjelmaan sisältyy tärkeimpien laitteiden hankkiminen ylikuormittunutta kuljetusjärjestelmää ja hiilentuotantoa varten sekä rikkoutuneiden kaivoslaitteiden, kuten liikkuvien nosturien ja kaivinkoneiden, tärkeiden osien uusiminen. Toimitukset alkoivat elokuussa 2001 ja jatkuvat helmikuuhun 2002 saakka.

Serbian energia-alan tärkeyden vuoksi marraskuussa 2001 annettiin käyttöön lisärahoitusta 12,7 miljoonaa euroa käynnissä olevan kunnostus- ja huolto-ohjelman vaikutusten parantamiseksi toimittamalla lisää tärkeitä laitteita. Hankintoja koskevat tarjouskilpailut julkistettiin ennen vuoden 2001 loppua.

Lisäksi pitäen silmällä suunniteltuja kunnostustöitä ja vuoden 2001 alkuperäiseen ohjelmaan liittyviä sulkemisia sähköntuontia varten osoitettiin lisärahoitusta 15 miljoonaa euroa. Tuonti alkoi joulukuussa 2001 ja jatkuu talven 2002 loppuun saakka.

Energiaministeriön ja Serbian energialaitoksen (EPS) kanssa käytyjen laajojen neuvottelujen jälkeen käynnistettiin myös lisää strategisia keskipitkän aikavälin alakohtaisia uudistusohjelmia. Serbian energiatehokkuudesta vastaavan viraston ja energia-alan sääntelystä vastaavan viraston perustamisesta käynnistettiin kannattavuustutkimuksia. Suositusten odotetaan valmistuvan vuoden 2002 alkupuolella. Myös EPS:n pyytämä kustannusten leikkaamista ja hallintoa koskeva tutkimus valmistuu keväällä 2002. Lisäksi virasto tilasi hiilialaa koskevan tutkimuksen, joka valmistuu vuoden 2002 alkupuolella.

Yritysten kehittäminen (16 miljoonaa euroa)

Yritysten kehittämisohjelman varojen ensimmäinen 10 miljoonan euron erä käytettiin kahdella tavalla. (i) Tekniseen tukeen ja koulutukseen talous- ja yksityistämisministeriölle pk-yrityksiä koskevan politiikan kehittämiseen sekä pk-yritysten alueellisten neuvontakeskusten sekä yhden eurotiedonvälityskeskuksen (EICC) perustamiseen käytettiin noin viisi miljoonaa euroa. (ii) Pk-yritysten investointien ja laajentumisen sekä toimivan paikallisen liikepankkitoiminnan uudelleen luomisen edistämiseksi perustettiin luottojärjestelmä (5 miljoonaa euroa). Alueelliset yritysneuvontakeskukset ja EICC aloittavat toimintansa vuoden 2002 ensimmäisellä puoliskolla. Pk-yritysten luotonkysyntä on runsaampaa kuin oletettiin. Joulukuun 2001 lopussa luottoja oli hyväksytty yhteensä 3,5 miljoonan euron arvosta. Tämän seurauksena pk-yritysten luottojärjestelmään lisättiin ylimääräiset viisi miljoonaa euroa vuoden 2001 toiseen erään.

Markkinoiden uudistamiseen ja yritysten rakennemuutokseen liittyvien pitemmän aikavälin välttämättömien tekijöiden vuoksi teknistä tukea (noin miljoonan euron arvosta) annetaan rahoituksen ja yrityksen rakennemuutoksen ensimmäisiä vaiheita varten kolmelle yhteiskunnan omistuksessa olevalle yritykselle (noin 2 900 henkilöä työllistävälle kuorma-autojen valmistajalle, 3 600 henkilöä työllistävälle traktorien ja maataloustarvikkeiden valmistajalle sekä tällä hetkellä 2 500 henkilöä työllistävälle leikkuupuimurien ja maissinkorjuukoneiden valmistajalle). Tarjouskilpailu teknisestä tuesta vastaavan ryhmän nimittämiseksi käynnistettiin marraskuussa sen jälkeen, kun johtokunta oli hyväksynyt tuen toisen erän. Ryhmä on tarkoitus perustaa maaliskuun 2002 alkupuolella.

Maatalous (20 miljoona euroa)

Vuoden 2001 maatalousohjelmassa virasto käytti kaksitahoista lähestymistapaa. Virasto hankki tärkeimpiä tuotantopanoksia (lannoitteita ja rehua) auttaakseen maataloustuotannon elvyttämisessä ja alkoi samalla luoda perustaa yhdenmukaistamiselle elintarvikkeita koskevien EU:n standardien ja normien mukaiseksi.

Lannoitteiden (NPK-lannoitteiden) toimitukset alkoivat elokuun lopussa, ja ne saatiin päätökseen lokakuun alussa. Rehun tuonti alkoi hieman myöhemmin, ja saatiin päätökseen lokakuun loppuun mennessä. Viimeisenä tuotteena toimitetaan ureaa tammikuussa 2002 viljakasvien lannoitusaikana. Kaikki tuotantopanokset myydään tai vaihdetaan luontoissuorituksiin markkinahintaan ja tulot siirretään erityisiin vastikevaroihin.

Joulukuussa 2001 allekirjoitettiin palvelusopimus Serbian avustamiseksi maatalouspolitiikan uudistusten sekä yleisstrategian ja alakohtaisen yleissuunnitelman kehittämisessä. Tähän sopimukseen sisältyy myös yhdenmukaistaminen maataloustuotteita ja elintarvikkeita koskevien EU:n standardien ja normien mukaiseksi. Asiantuntijaryhmä aloittaa työnsä tammikuussa 2002.

Terveydenhuolto (31,5 miljoonaa euroa)

Ensimmäisessä tukierässä annettiin 26,5 miljoonaa euroa tärkeiden lääkkeiden saatavuuden parantamiseksi Serbiassa ja siihen liittyvien alakohtaisten uudistusten, kuten hoito-ohjelmien luomisen sekä lääketeollisuuden rationalisoinnin ja rakennemuutoksen, käynnistämiseksi. Lääkkeiden toimitukset alkoivat aikataulun mukaisesti marraskuussa, ja asiantuntijaryhmät aloittivat työnsä lokakuussa (hoito-ohjelmat) ja marraskuussa (lääkkeet).

Ylimääräinen viiden miljoonan euron rahoituserä hyväksyttiin vuoden 2001 toisella puoliskolla. Tällä summalla parannetaan joidenkin peruspalvelujen laatua sairaaloissa ja terveyskeskuksissa kunnostamalla tärkeitä laitteita ja toimittamalla niitä.

Integroitu rajavalvonta (5 miljoonaa euroa)

Järjestelmien ja hallinnon parantamista Jugoslavian liittotasavallan puolella Horgosin rajanylityspaikassa Unkarin vastaisella rajalla (yleiseurooppalaisessa liikennekäytävässä 10) pidetään hyvin tärkeänä, koska Euroopan laajuinen tieverkko on tärkeä ja koska on tarpeen auttaa Serbiaa integroitumaan uudelleen fyysisesti sitä ympäröivään alueeseen. Hanke helpottaa henkilöiden ja tavaroiden läpikulkua ja parantaa samalla toimivia ja turvallisia rajaselvitysmenettelyjä. Viraston johtokunta hyväksyi tämän hankkeen marraskuussa 2001. Tarjouskilpailut käynnistetään vuoden 2002 helmikuun puolivälissä, ja hanke on tarkoitus saada päätökseen vuoden 2003 loppuun mennessä. Tämän hankkeen rahoitus tulee CARDS-ohjelman alueellisista varoista.

Tiedotusvälineet (2 miljoonaa euroa)

Riippumattomien tiedotusvälineiden tukemista koskeva vuoden 2000 ohjelma jatkui, ja siihen lisättiin marraskuussa 2001 kaksi ylimääristä toimintoa. Ensimmäisessä toiminnossa riippumattomille tiedotusvälineille annettiin pieniä apurahoja ja koulutusta, jotta voitaisiin varmistaa, että niiden talous on kestäväällä pohjalla keskipitkällä aikavälillä. Tähän liittyvä toteuttamissopimus allekirjoitetaan tammikuun 2002 alkupuolella. Toisessa toiminnossa rahoitettiin Serbian valtiollisen radio- ja televisioyhtiön (RTS) laaja hallinnon tarkastus, jota

koskeva tarjouskilpailu on nyt käynnissä. Tarkastusryhmän on tarkoitus olla paikan päällä helmikuun 2002 puolivälissä.

Poliittinen ja oikeudellinen neuvontakeskus (5 miljoona euroa)

Poliittisen ja oikeudellisen neuvontakeskuksen on tarkoitus antaa johdonmukaisessa ja helposti lähestyttävässä muodossa neuvontaa Jugoslavian liittotasavallan ja Serbian hallituksille tärkeimmistä makrotaloudellisista kysymyksistä, kuten markkinatalouteen siirtymisestä, sääntelypuutteista, lainsäädännön, standardien ja normien yhdenmukaistamisesta EU:ssa sekä WTO:hon liittymisestä. Tämä on pieni mutta tärkeä asia tuettaessa Jugoslavian liittotasavaltaa ja Serbiaa niiden lähentyessä eurooppalaisiin ja muihin kansainvälisiin instituutioihin (kuten WTO:hon).

Marraskuun 2001 alussa aloitti toimintansa asiantuntijaryhmä, joka auttaa asianmukaisia liittovaltion ja tasavaltojen viranomaisia kehittämään strategioita ja määrittelemään tärkeimpiä painopisteitä.

Alueellinen kehittäminen Presevon laaksossa ja nopea työllisyys- ja kunnostusohjelma (4 miljoonaa euroa)

Virasto kehitti tämän hankkeen yhdessä Yhdistyneiden Kansakuntien kehitysohjelman (UNDP) kanssa vastavetona Etelä-Serbian jännittyneeseen poliittiseen tilanteeseen. UNDP:n ryhmä saapuu alueelle vuoden 2002 alkupuolella ja toteuttaa paikallisen väestön nopeaa työllistämistä koskevan hankkeen saadakseen aikaan parannuksia kunnallisissa ja ympäristöasioissa.

Arvioiden mukaan noin 1 260 työntekijää työllistetään neljässä kunnassa tammi- ja helmikuusta 2002 lähtien.

Tekninen asiantuntemus (2,6 miljoonaa euroa)

Nämä varat mahdollistivat sen, että virasto jatkoi tehokkaampaa ja paremmin vaikuttavaa hankkeiden valmistelua ja toteuttamista. Tämän ehdotuksen mukaisesti osoitettuja varoja käytettiin lyhytaikaisen teknisen asiantuntemuksen tarjoamiseen hankkeiden suunnitteluun, toteuttamiseen, kannattavuustutkimuksiin, arviointiin jne. liittyvissä hyvin erityisissä ja täsmällisissä näkökohdissa.

3.3. Vuoden 2000 ohjelmien toteuttaminen

Energia-ala (103,7 miljoonaa euroa)

Energiaa demokratiaa varten -ohjelmalla autettiin Serbiaa selviytymään talvesta 2000–2001. Viimeiset toimitukset saatiin päätökseen huhtikuussa 2001. Poltto- ja lämmitysöljyä toimitettiin yhteensä 144 000 tonnia voimalaitoksille, kaukolämpövoimaloille ja julkisille laitoksille kunnissa ympäri maata. Vuoden 1999 ohjelmaan sisältyvää 900 000 euron suuruista varausta ennakoimattomia menoja varten käytettiin ylimääräisiin toimituksiin, joita tehtiin marraskuussa 2001.

Puolet vuoden 2000 energiaohjelman kokonaistalousarviosta osoitettiin sähköntuontiin talvella 2000–2001. EU:n rahoittama tuonti muodosti 70 prosenttia sähkön kokonaistuonnista. Kaikki ohjelman varat oli maksettu täysin elokuun 2001 lopussa. Tässä yhteydessä on tärkeää huomauttaa, että Serbiassa kotitaloudet käyttävät runsaasti sähkölämmittimiä, koska sähkö oli aiemmin hyvin halpaa.

Lisäksi riittävien hiilitoimitusten varmistamiseksi lämpövoimaloiden toimintaa varten ohjelmassa toimitettiin myös varaosia hiilentuotannon parantamiseksi Kolubaran ja Kostolacin hiiliavolouhoksissa. Toimitukset alkoivat helmikuussa, ja ne saatiin päätökseen marraskuun 2001 loppupuolella.

Elintarvikeala (26,7 miljoonaa euroa)

Hätäohjelma sokerin ja paistoöljyn tarjoamiseksi serbialaisille kuluttajille kohtuulliseen hintaan on saatu päätökseen.

Paikallisille markkinoille toimitettiin yhteensä 15 000 tonnia sokeria ja 15 000 tonnia paistoöljyä. Toimitukset supermarketteihin alkoivat helmikuussa 2001, ja ne saatiin päätökseen lokakuun loppuun mennessä. Vastikevaroihin kertyi tuloja sokerin ja öljyn myynnistä kuusi miljoonaa euroa joulukuun 2001 loppuun mennessä. Serbian hallituksen kanssa allekirjoitettiin toukokuussa 2001 yhteisymmärryspöytäkirja, jossa määrättiin vastikevarojen käytöstä. Sovittiin, että kaikki varat käytettäisiin maatalouden tuotantopanosten maahantuontiin. Vuoden 2001 loppuun mennessä maahan oli tuotu vielä 15 000 tonnia maissia ja 10 000 tonnia NPK-lannoitteita.

Terveydenhuolto (20 miljoonaa euroa)

Kiireellisimpiin tarpeisiin sisältyi edullisten lääkkeiden hankkiminen akuutteja sairauksia varten. Tätä varten kehitettiin ohjelma, joka koski kiireellisesti tarvittavien lääkkeiden ja laboratoriotarvikkeiden (esim. ruiskujen ja neulojen) toimittamista. Muuten näistä tuotteista olisi ollut vakavaa puutetta. Hanke saatiin päätökseen elokuussa 2001, ja ohjelma on nyt lopetettu. Lääkkeiden ja lääkintätarvikkeiden jakelu noin 300:lle eri terveydenhuoltoalan laitokselle, joihin kuului valtion apteekkeja, sairaaloita ja terveyskeskuksia, saatiin päätökseen kesäkuussa 2001.

Lisätoimet terveydenhuoltoalan tukemiseksi jatkuvat nyt vuoden 2001 ohjelmassa.

Tiedotusvälineet (1 miljoona euroa)

Serbian riippumattomia tiedotusvälineitä vainottiin Miloševićin kaudella. Euroopan unioni tuki opposition tiedotusvälineitä monen vuoden ajan, ja lokakuun 2000 vaaleissa tapahtuneen presidentti Miloševićin syrjäyttämisen jälkeen unioni päätti jatkaa tämän tärkeän tuen antamista. Ohjelmaan sisältyi kiireellistä tukea riippumattomille tiedotusvälineille niiden laitteisiin, tekniseen tukeen, käyttökustannuksiin sekä myös pitkän aikavälin painopisteiden määrittelyyn liittyvien välittömien tarpeiden täyttämiseksi. Ohjelma jatkui vuonna 2001, ja se saadaan päätökseen varhain keväällä 2002. Yksi tärkeimmistä toimenpiteistä oli uusien oikeudellisten puitteiden kehittäminen tiedotusvälineille. Uusi lakiluonnos toimitetaan Serbian parlamentille vuoden 2002 alkupuolella.

Kouluja ja kaupunkeja demokratialle (28,8 miljoonaa euroa)

Myös Kouluja demokratialle -hanke alkoi Miloševićin valtakaudella. Hanke oli suunniteltu koskemaan korjaus- ja kunnostustöitä sekä tärkeiden laitteiden hankkimista kouluille, lastentarhoille ja muille oppilaitoksille 34 opposition hallitsemassa kunnassa. Kaupunkeja demokratialle -hanke kehitettiin myöhemmin, ja siitä annettiin rahoitusta kaikille 160 kunnalle kunnalliseen infrastruktuuriin, kuten vesihuollon korjaamiseen, jätehuoltoon, jätteen sijoittamiseen, julkiseen liikenteeseen jne. Ensimmäisen ohjelman puitteissa kaikki koulujen kunnostushankkeet saatiin päätökseen syyskuuhun 2001 mennessä. Suuri osa (90 prosenttia) toisen ohjelman puitteissa rahoitetuista toimenpiteistä saatiin päätökseen vuoden 2001

loppuun mennessä. Kaikki kesken olevat toimenpiteet saadaan päätökseen huhtikuuhun 2002 mennessä.

Toisessa ohjelmassa allekirjoitettiin 157 avustussopimusta, jotka toteutettiin 726 rakennustyömaalla. Lisäksi allekirjoitettiin 4,8 miljoonan euron arvosta sopimuksia, jotka koskevat kalusteiden ja laitteiden toimittamista kouluille sekä laitteiden toimittamista kunnallista jätehuoltoa ja jätteen sijoittamista varten. Koulujen laitetoimitukset saatiin päätökseen vuoden 2001 loppuun mennessä. Kaikki muut toimitukset saadaan päätökseen keväällä 2002.

3.4. Vuosien 1998 ja 1999 ohjelmien toteuttaminen

Vuoden 1999 ohjelman varoista on tehty suureksi osaksi sopimukset (98 prosenttia tapauksista), ja samalla varoista on maksettu noin 79 prosenttia. Näistä varoista annettiin tukea tiedotusvälineille sekä Energiaa demokratiaa varten -ohjelmalle. Vuoden 1998 ohjelman, jossa annetaan tukea tiedotusvälineille, kaikista varoista on tehty sopimukset, ja varoista on maksettu 74 prosenttia.

4. TOIMINTA JUGOSLAVIAN LIITTOTASAVALLAN KOSOVOSSA

4.1. Yleistilanne

Kun virasto perustettiin helmikuussa 2000, se otti vastuun Euroopan komission Kosovon jälleenrakentamisen erityisryhmän kaikista vuosien 1998 ja 1999 rahoitussitoumuksista ja ohjelmista. Alussa virasto keskitti varoja neljälle tärkeimmälle alalle (energia-ala, vesihuolto, asuminen ja liikenne), jotka olivat edelleen oleellisen tärkeitä jälleenrakennus- ja kunnostusprosessin kannalta. Vuonna 2001 virasto keskittyi edelleen muutamaa tärkeimpään painopistealueeseen varmistaakseen mahdollisimman suuren vaikutuksen käytettävissä olevilla resursseilla, ja samalla EY:n rahoitus hyvän hallintotavan, kansalaisyhteiskunnan, yritystoiminnan, maaseudun talouden ja terveydenhuollon kehittämistä varten laajeni, koska nämä alat ovat tärkeitä Kosovon kestäväen taloudellisen, institutionaalisen ja sosiaalisen kehityksen kannalta.

Vuonna 2001 EY:n rahoituksella edistettiin edelleen energia-alan elvyttämistä huoltamalla menestyksekkäästi tärkeimmän hiilivoimalan kaksi tuotantoyksikköä, toimittamalla tärkeitä laitteita hiilikaivoksille, antamalla asiantuntijoiden teknistä tukea energiahallinnosta vastaavalle elimelle (KEK), korjaamalla Pristinan kaukolämpöjärjestelmä sekä tuomalla kiireellisesti maahan sähköä.

Asumista koskevassa ohjelmassa tuettiin yli 15 600 talon jälleenrakentamista vuodesta 1999 lähtien. Tähän sisältyy vuoden 2001 varoista annettu tuki noin 3 600 talon jälleenrakentamiseen. EY:n varoista tuettiin myös Yhdistyneiden Kansakuntien väliaikaista Kosovon-siviilioperaatiota (UNMIK) kiinteistöjä koskevien vaatimusten ratkaisemisessa.

Paikallishallinnon ja kansalaisyhteiskunnan aloilla keskityttiin vahvistamaan valtion laitoksia, tukemaan oikeusala, rahoittamaan kansalaisyhteiskuntaa koskevia aloitteita, kehittämään Kosovon radio- ja televisioverkon hallinnollisia valmiuksia sekä tukemaan Kosovon uuden edustajakokouksen valitsemiseksi marraskuussa 2001 menestyksekkäästi pidettyjä yleisiä vaaleja.

Vuoden 2001 loppuun mennessä EY oli rahoittanut useiden siltojen korjausta sekä pääteiden kunnostusta 330 kilometrin matkalta, ja tähän sisältyi vuonna 2001 annettu rahoitus 150 kilometrin osuudelle.

Maatalouden alalla maatalousyrityksille annettiin luottoja, ja samalla siementen ja lannoitteiden tuonti mahdollisti sen, että viljelijät voivat hankkia näitä tarvikkeita kohtuulliseen hintaan, ja siten sadot kasvoivat 30 prosenttia verrattuna vuoden 2000 satoihin.

Yritysten kehittämisessä keskityttiin pk-yritysten ja yhteiskunnan omistuksessa olevien suuryritysten (SOE) tukemiseen. Tähän mennessä EY:n kiertävistä luottovaroista on annettu lähes 900 luottoa. Luottoja on annettu pk-yrityksille yhteensä 8,5 miljoonan euron arvosta ja yhteiskunnan omistuksessa oleville suuryrityksille yhteensä 2,1 miljoonan euron arvosta teollisuuden alalla. Toimenpiteisiin sisältyi myös institutionaalista tukea kauppa- ja teollisuusministeriölle, pk-yritysten neuvoa antavan elimen ja eurotiedonvälityskeskukseen perustaminen sekä kolmen yrityksiä tukevan alueellisen viraston perustaminen.

Virasto sai työt päätökseen 14 kunnallisella kaatopaikalla, aloitti työt kahdella uudella kaatopaikalla, käynnisti institutionaalisen tuen jätehuoltoalalle, toimitti 38 jäteautoa sekä tuki tiedotuskampanjoita. Kaikki nämä toimet ovat tärkeitä toimivien jätehuolto- ja vesihuoltopalvelujen kannalta.

EY:n varoista tuettiin terveydenhuoltojärjestelmien elvyttämistä edelleen, ja tähän sisältyi terveys- ja sosiaaliturvaministeriön tukeminen, terveydenhuollon hallinnon keskijohdon ja ylimmän johdon koulutus sekä farmaseuttisten palvelujen ja veripalvelun tukeminen.

Entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa vuoden 2001 ensimmäisellä puoliskolla puhjennut kriisin seurauksena ja sen seurauksena, että kriisi aiheutti ongelmia tavaroiden tuonnissa Makedonian rajan yli, viraston ohjelman toteuttamisessa Kosovossa tapahtui joitakin viivästyksiä erityisesti maatalouden ja asumisen alalla. Hyvä edistyminen vuoden toisella puoliskolla varmisti kuitenkin sen, että kriisin kokonaisvaikutus Kosovon ohjelmaan minimoitiin.

Virasto tarkastelee edelleen tärkeimpiä monialaisia kysymyksiä ja erityisesti sukupuoleen, etnisiin vähemmistöihin ja köyhyyden lievittämiseen liittyviä kysymyksiä. Tutkimuksia ja arviointeja sosiaalisista vaikutuksista on tehty, jotta voitaisiin määritellä, missä määrin viraston ohjelmat ovat olleet koko väestön ja erityisesti sosiaalisesti heikossa asemassa olevan väestön saatavilla ja missä määrin niihin on osallistuttu. Tutkimusten suosituksia käytetään hyväksi suunniteltaessa strategioita, jotka koskevat sosiaalista haavoittuvuutta ja syrjäytymistä.

Arvioidaan, että virasto toteuttaa 134,5 miljoonan euron suuruisen tukipaketin vuonna 2002. Siihen sisältyy itsehallinnosta vastaavien väliaikaisten toimielinten tukeminen, energialaitosten ja muiden julkisten laitosten tukeminen sekä taloudellisen kehityksen, liikenteen, asumisen, ammatillisen koulutuksen, oikeusalan ja kansalaisyhteiskunnan tukeminen.

Ks. kaksi taulukkoa liitteessä A2:

- EY:n Euroopan jälleenrakennusvirastolle osoittamat varat toimenpiteiden toteuttamiseksi Kosovossa 31.12.2001 (aloittain)
- EY:n Euroopan jälleenrakennusvirastolle osoittamat varat toimenpiteiden toteuttamiseksi Kosovossa 31.12.2001 (myönnetty summat, tehdyt sopimukset ja maksetut summat)

Ks. myös arviointi 6.3 kohdassa.

4.2. Vuoden 2001 ohjelmien toteuttaminen

Energia-ala (132,8 miljoonaa euroa)

Kosovo B -hiilivoimalan toisen tuotantoyksikön 48 miljoonaa euroa maksaneet huoltotyöt saatiin päätökseen, minkä myötä B1-yksikkö käynnistettiin uudelleen lokakuun alkupuolella. B2-yksikön 20 miljoonaa euroa maksaneet toisen vaiheen huoltotyöt saatiin myös päätökseen, ja yksikkö käynnistettiin syyskuussa.

Energia-alalle ja Kosovon energiahallinnosta vastaavalle elimelle (KEK) teknistä tukea antavan insinööriyhmän kanssa tehtyä sopimusta jatkettiin kolmella kuukaudella huhtikuuhun 2002 saakka. Siten saadaan aikaa järjestää tarjouskilpailu ehdotetusta uudesta hallinnollista tukea koskevasta sopimuksesta sekä aikaa siirtymäkautta varten.

Voimalaitoksille polttoainetta toimittavia hiilikaivoksia varten sekä erityislaitteita, varaosia ja turvatarkastuksia koskevia sopimuksia varten osoitettiin yhteensä 6,3 miljoonaa euroa.

Tietotekniikan ja kirjanpito-ohjelmiston hankkimista energiahallinnosta vastaavalle elimelle (KEK) koskeva kolmen miljoonan euron suuruinen sopimus allekirjoitettiin, ja hankkeen toteuttaminen alkoi vuoden 2001 loppupuolella.

Kolmea uutta muuntajaa koskevaa kuuden miljoonan euron suuruista tarjouskilpailua on valmisteltu käyttäen lokakuussa 2001 osoitettua ylimääräistä rahoitusta. Liikuteltavien laitteiden ja koneiden hankkimista KEK:n tärkeimmälle huoltoyksikölle koskevaa tarjouskilpailua valmistellaan käynnistettäväksi vuoden 2002 alkupuolella.

Tarjouskilpailu 2,5 miljoonan euron suuruudesta suurjännitemittausta koskevasta hankkeesta, joka parantaa merkittävästi valmiutta mitata rajat ylittävää energiansiirtoa, on tarkoitus käynnistää vuoden 2002 alkupuolella.

Avustussopimus 20,3 miljoonasta eurosta energian kiireellisestä tuonnista vuoden 2001 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana saatiin valmiiksi UNMIKin kanssa.

Maatalous (28 miljoonaa euroa)

Maatalouden jalostus- ja markkinointiluotto (10 miljoonaa euroa)

Virasto perusti maatalouden kehittämissyksikön (ABU) tarjotakseen erityisen luottojärjestelmän Kosovossa maatalousteollisuuden alalla toimivien yhteiskunnan omistuksessa olevien yritysten (SOE) rakennemuutosta ja kaupallistamista varten sekä yksityisten yritysten tukemiseksi tällä alalla. Toukokuusta 2001 lähtien toiminut ABU oli antanut vuoden 2001 loppuun mennessä puolet pääomastaan luottoina kahdelle viinintuottajalle, maidontuottajien järjestölle, kasviöljypuristamolle, kuivattuja sienia ja lääkeyrtejä EU:hun vievälle yritykselle ja meijerille.

Siementen tuontia ja siemenalan sääntelypalvelujen tuontia koskeva ohjelma (6 miljoonaa euroa)

Viraston siementen tuontia koskeva ohjelma, jonka mukaisesti tuotiin kaksi miljoonaa tonnia laadukasta hybridimaissia ja hybridiauringonkukkia sekä siemenperunaa, tuotti myönteisiä tuloksia sadonkorjuussa, ja kenttätutkimukset osoittivat, että näiden viljakasvien keskimääräiset sadot ovat 30 prosenttia suuremmat verrattuna vuoden 2000 satoihin. EY:n täydentävä lannoitteiden tuontia koskeva ohjelma ja hyvät sateet paransivat satoja. Vaikutus ulottui etnisten vähemmistöjen asuttamille alueille, missä siemeniä jaettiin ilmaiseksi, koska näillä väestöryhmillä oli heikot mahdollisuudet hankkia oikeudenmukaisesti hinnoiteltuja siemeniä. 90 prosenttia maahantuoduista siemenistä myytiin kohtuulliseen hintaan viljelijöille maatalousalan kauppiaiden kautta, ja myyntituotot kanavoitiin maaseutuyhteisöjen pienluottojärjestelmään ja ABU:lle edelleen luotottamista varten.

Sopimus siemenalan sääntelypalveluja koskevasta hankkeesta (0,9 miljoonaa euroa) allekirjoitettiin syyskuussa, jotta voitaisiin tukea siirtymäkauden maataloudesta, metsätaloudesta ja alueellisesta kehittämisestä vastaavaa ministeriötä kehitettäessä toiminnan mahdollistavia sääntelypuitteita siementuotannolle ja -kaupalle Kosovossa. Siten luotiin perusta sekä kotimaisen siementuotannon jatkumiselle että laadukkaiksi osoittautuneiden ja Kosovon viljelyilmastoon sopivien siementen maahantuonnille.

Kastelujärjestelmien kunnostus (12 miljoonaa euroa)

Maaliskuussa 2001 käynnistetyn ohjelman tavoitteet olivat seuraavat:

- Kasteluvesihuollon infrastruktuurin, joka kattaa 20 000 hehtaarin alueen (eli 40 prosenttia Kosovon julkishallinnon piiriin kuuluvista kastelujärjestelmistä), kunnostaminen 10 000 pienviljelijän välittömäksi hyödyksi.
- Julkisten kasteluvesilaitosten uudistaminen.

Arvioidaan, että noin puolet kastelujärjestelmiin liittyvistä töistä saadaan päätökseen ennen uuden kastelukauden alkua toukokuussa 2002 ja että hanke saadaan aikataulun mukaan kokonaan päätökseen vuoden loppuun mennessä.

Asuminen (37,6 miljoonaa euroa)

Vuoden 2001 asumista koskevaan ohjelmaan sisältyy noin 3 630 konfliktissa vahingoittuneen talon (joista 80 prosenttia oli täysin tuhoutuneita) jälleenrakentaminen heikossa asemassa oleville perheille. Noin 3 100 taloa saatiin kuntoon, ja 2 400 perhettä (16 700 henkilöä) oli muuttanut koteihinsa vuoden 2001 loppuun mennessä. Noin kuusi prosenttia avustetuista perheistä oli taustaltaan etnisiin vähemmistöihin kuuluvia, ja osa näistä perheistä oli hiljattain palannut Kosovoon.

Viraston kanssa yhteistyötä tekevät kansalaisjärjestöt valitsivat heikossa asemassa olevia perheitä käyttäen tiukkoja sosiaalisia valintaperusteita. Vaaleilla valitut kylien jälleenrakennuslautakunnat, joissa oli edustettuina yhtä paljon molempien sukupuolten edustajia, avustivat kansalaisjärjestöjä ja auttoivat varmistamaan avoimuuden ja paikallisen vastuun valintaprosessissa. Paikalliset kuntien lautakunnat myös arvioivat ja hyväksyivät sitten valitut perheet. Kansalaisjärjestöt toimivat tukeakseen edunsaajaperheiden omaehtoista apua tämän ohjelman menestyksekkään päätökseen saamisen varmistamiseksi.

Loppukertomus Kosovon asuntolainaohjelmaa koskevaa kannattavuustutkimusta varten saatiin valmiiksi ja jaettiin EU:n jäsenvaltioiden edustajille johtokunnassa vuoden 2002 yhteisrahoitusohjelman tarkastelua varten.

Maaliskuusta 2001 lähtien YK:n asuinyhteisökeskuksen (UNCHS (Habitat)) kanssa on ollut voimassa kahden miljoonan euron suuruinen sopimus UNMIKin valtuuttaman asunnoista ja kiinteistöistä vastaavan osaston (HPD) tukemisesta. Tämä osasto ratkaisee asuinkiinteistöjä koskevia vaatimuksia. EY:n rahoittama Mitrovican alueellinen toimisto on kirjannut yli 2 100 Kosovon albaanien, serbien ja muiden esittämää vaatimusta. Eri kansallisuuksista koostuvan henkilöstön tekemien yksityiskohtaisten haastattelujen jälkeen oikeudenkäynti aloitettiin yli 250 vaatimuksesta. HPD käsittelee aktiivisesti tarvetta parannuksiin useilla toiminta-aloilla. Virasto ja HPD havaitsivat yhdessä tämän tarpeen syyskuun katsauksessa.

Länsi-Kosovossa on käynnissä kulttuuriperintöhanke viiden perinteisen *Kulla*-kivitalon kunnostamiseksi. Hanke saa yhteisrahoitusta Kansainvälisen kehitysavun keskusvirastolta (SIDA), ja se toteutetaan yhteistyössä UNMIKin kulttuuriosaston ja Kosovon monumenttien suojelusta vastaavan instituutin kanssa. Tämä hanke jatkuu heinäkuuhun 2002 saakka.

Paikallishallinto ja kansalaisyhteiskunta (38,9 miljoonaa euroa)

Ohjelmassa tuettiin toimeenpanevia viranomaisia, oikeuslaitoksia sekä kansalaisyhteiskuntaa ja tiedotusvälineitä toteuttamalla seuraavia toimia:

- Paikallishallinnon tukeminen ja varustaminen sekä paikallishallinnon valmiuksien kehittäminen.
- Oikeudenmukaisen ja helposti lähestyttävän oikeushallinnon edistäminen.
- Kansalaisyhteiskunnan vaali- ja demokratiaprosessiin osallistumisen lisääminen.
- Kansalaisyhteiskunnan ja riippumattomien tiedotusvälineiden vahvistaminen tärkeinä tekijöinä edistettäessä demokratian ja ihmisoikeuksien kulttuuria.

EU:n kunnallisasioiden tekniset neuvonantajat (3 miljoonaa euroa)

Vuoden 2001 lopusta lähtien noin 21 EU:n neuvonantajaa avusti Kosovon kuntia useilla osaluilla, kuten yleishallinnossa, jälleenrakentamisessa, kiinteistöasioissa ja rahoituksessa.

Tilintarkastusviraston perustamisen tukeminen ja julkisten varojen hoidon parantaminen (5 miljoonaa euroa)

UNMIK:n keskusveroviranomaisen kanssa neuvotellaan avustussopimuksesta (i) Kosovon vuoden 2001 konsolidoidun talousarvion yleistilintarkastuksen toteuttamiseksi, (ii) tilintarkastusviraston perustamiseksi sekä (iii) kuntien valmiuksien tarkastamiseksi hajautettaessa tehtäviä keskushallinnolta kuntatasolle.

Kunnallisen ja paikallisen investointirahaston (MLIF) toinen vaihe (3 miljoonaa euroa)

Menestyksekkään MLIF 1:n jälkeen toteutetaan nyt toista vaihetta. Teknistä tukea koskevan sopimuksen ja UNMIK:n kanssa tehdyn avustussopimuksen puitteissa hyväksyttiin 34 pientä infrastruktuurihanketta, joista 17 saatiin päätökseen. Kuntien teknisen henkilöstön, johon kuuluu myös vähemmistöjen edustajia, koulutuksen toinen vaihe on lähes saatu päätökseen.

Julkiset rakennukset (19 miljoonaa euroa)

Tämän hankkeen kohteena oleviin rakennuksiin kuuluu oikeustaloja, vankiloita, kunnanvirastoja ja yliopistorakennuksia. Yhteensä 34 hanketta ryhmiteltiin 11 tarjouskilpailuksi, joista neljästä tehtiin sopimus.

Oikeusvaltion tukeminen (2,5 miljoonaa euroa)

Oikeudellista apua koskevan ohjelman puitteissa, joka toteutettiin noudattaen Kosovon asianajajaliiton kanssa tehtyä avustussopimusta, perustettiin 43 oikeusapupistettä ja noin 1 470 henkilöä oli hyötynyt ohjelmasta vuoden 2001 loppuun mennessä. ETY-järjestön kanssa tehtiin sopimus lakimiestutkintoon (tutkintoon tuomarin, syyttäjän ja asianajajan ammatteja varten) valmistautuvien koulutuksesta. Ensimmäinen koulutusjakso, johon osallistui 60 ehdokasta, saatiin päätökseen. UNMIK:n kanssa viimeistellään uutta avustussopimusta oikeusjuttujen seurantaan ja oikeudellisen tietokannan ylläpitoon käytettävien tietojärjestelmien perustamisesta tuomioistuimiin. Lisäksi viimeistellään sopimusta Kosovon

oikeudellisen instituutin tukemisesta. Instituutti on vastuussa tuomarien perus- ja jatkokoulutuksesta.

Kansalaisyhteiskunta (1 miljoona euroa)

Maaliskuussa 2001 allekirjoitetun avustussopimuksen mukaisesti Kosovon kansalaisyhteiskuntasäätiön, joka on paikallinen kansalaisjärjestö, puitteissa käynnistettiin apurahapolitiikka, rahoituspolitiikka ja rahoitusmenettelyt. Apurahojen antamiseen myönnetty varat kanavoitiin tämän kansalaisyhteiskuntasäätiön kautta paikallisille kansalaisjärjestöille keskittyen esimerkiksi seuraaviin osa-alueisiin: vähemmistöjen oikeudet, sukupuolikiisymykset, kulttuuri, sovittelu ja kapasiteetin kehittäminen.

Kosovon radion ja television (RTK) tukeminen (2,9 miljoonaa euroa)

RTK:n kanssa allekirjoitettiin avustussopimus maaliskuussa. RTK viimeistelee siirtymistä kansainvälisestä hallinnosta paikalliseen hallintoon. RTK:lle perustettiin johtokunta ja valittiin pääjohtaja, jonka odotetaan ottavan virkansa vastaan tammikuussa 2002.

Vuoden 2001 maakunnallisten vaalien tukeminen (2,5 miljoonaa euroa)

ETY-järjestön kanssa allekirjoitettiin lokakuussa 2001 avustussopimus yleisten vaalien tukemisesta, kun marraskuussa valitaan Kosovon uusi edustajakokous. Toimenpiteitä kehitettiin vaaleja edeltävänä aikana, ja lisää toimenpiteitä suunniteltiin vaalien jälkeistä kautta varten seuraavilla aloilla: yhteiskunnallinen tiedostaminen, tiedotusvälineiden kapasiteetin kehittäminen, tiedotusvälineiden uutisointi sekä yhteiskunnan eri ryhmien demokraattiseen prosessiin osallistumisen mahdollistaminen. Toimissa keskitytään erityisesti heikossa asemassa oleviin väestöryhmiin (naisiin, etnisiin vähemmistöihin, maaseudun asukkaisiin ja fyysisesti vammaisiin).

Liikenne (18 miljoonaa euroa)

Vuoden 2001 varoilla töitä tehtiin 150 kilometrin matkalla pääteillä, jotka yhdistävät maan etelä- ja länsiosia, sekä Serbian vastaisen rajan ylityspaikalle johtavalla päätiellä. Kahden tärkeän sillan jälleenrakentaminen on hyvin käynnissä, ja työt on tarkoitus saada aikataulun mukaan valmiiksi maaliskuussa 2002.

Siltojen kunnostuksesta Pristinasta entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian vastaiselle rajalle johtavalla päätiellä on tehty kannattavuustutkimuksia ja teknisiä tutkimuksia. Lopullinen kertomusluonnos toimitettiin joulukuussa. Kosovon teiden kunnossapitoa koskevan yleissuunnitelman valmistelu aloitettiin, ja lopullinen asiakirja on määrä julkistaa toukokuussa 2002.

UNMIKin siirtymäkauden liikenne- ja viestintäosastolle annetaan parhaillaan teknistä tukea, johon sisältyy siviili-ilmailuministeriön vahvistamisen tukeminen, Pristinan lentoaseman varainhoidon tarkastus sekä liikennelupamenettelyjen suunnittelu Kosovon linja-autoliikenteen toimintaa varten.

UNMIKin kanssa allekirjoitettiin avustussopimus rautateiden tukemisesta SIDA:n rautatiehallintoa koskevien suositusten pohjalta.

Vesihuolto ja kiinteästä jätteestä huolehtiminen (20 miljoonaa euroa)

Kaatopaikkojen parantamista ja sulkemista koskeva ohjelma eteni hyvin. Työt saatiin valmiiksi 14 kaatopaikalla, ja ne jatkuvat vielä viidellä kaatopaikalla. Kahden alueellisen kaatopaikan (suunnitteilla on viisi EY:n standardien mukaista kaatopaikkaa) rakentamisesta allekirjoitettiin sopimukset, ja töiden odotetaan alkavan vuoden 2002 alkupuolella.

Kansainvälisten jätealan asiantuntijoiden toiminnasta allekirjoitettiin sopimus, ja he aloittivat institutionaalista tukea koskevan ohjelman toteuttamisen heinäkuussa. EY:n varoista tuettiin Kosovon laajuista kotitalouksien jätehuoltoa koskevaa tiedotuskampanjaa, joka myös alkoi heinäkuussa.

Sopimus Pristinan vedenpumppausaseman kunnostuksesta tehtiin marraskuussa, ja töiden on määrä alkaa vuoden 2002 alkupuolella.

Tutkimus Oblicissa/Obiliqissa sijaitsevien tuhka-kaatopaikkojen kunnostuksesta saatiin valmiiksi samoin kuin toinen tutkimus vesilaitosten institutionaalisesta kehittämisestä.

Yritysten kehittäminen (20 miljoonaa euroa)

EY:n pk-yrityksiä koskevilla integroiduilla toimenpiteillä päästiin seuraaviin tuloksiin:

- Kauppa- ja teollisuusministeriön institutionaalinen vahvistaminen.
- Riippumattoman pk-yritysten neuvoa antavan elimen perustaminen edustamaan kyseistä alaa hallitukselle.
- Vuonna 2001 perustettiin eurotiedonvälityskeskus (Kosovon kauppakamarin yhteyteen), joka tarjoaa osana EU:n tukemaa keskusten laajempaa verkkoa yhteyksiä pk-yrityssektoriin Euroopassa.
- Kolmen yrityksiä tukevan alueellisen viraston perustaminen tukemaan suoraan uusia ja kasvavia yrityksiä tarjoamalla niille koulutusta ja neuvontaa liiketoiminnassa.

Teollisuuden kehitysohjelmassa, joka koskee ainoastaan yhteiskunnan omistuksessa olevia teollisuusyrityksiä, annettiin teknistä tukea ja tehtiin kaksi luottosopimusta (ABU:n kautta) yhteensä 2,1 miljoonan euron arvosta.

Euroon siirtymisessä avustamiseksi Kosovossa tuettiin keskupankkia (BPK) rahoittamalla uusia rahankäsittelylaitteita ja tiedotusmateriaaleja.

Terveydenhuolto (14 miljoonaa euroa)

Virasto jatkoi ohjelman toteuttamista Kosovon terveydenhuoltojärjestelmien parantamiseksi edelleen. Vuonna 2001 toteutettiin seuraavat hankkeet:

- Paikallisesta Kosovossa teknistä tukea antavasta ryhmästä tehtiin sopimus UNMIK:n terveydenhuolto- ja sosiaaliturvaosaston tukemiseksi. Lisäksi suunniteltiin koulutusjärjestelmä, joka mahdollistaa sen, että ryhmän jäsenet pätevöityvät mahdollista tulevaa työpaikkaa varten terveysministeriössä.
- Hankintamenettelyt käynnistettiin tärkeiden lääketieteellisten ja tietoteknisten laitteiden ostamiseksi Pristinan yliopistollista sairaalaa ja aluesairaaloita varten.

- EY:n tukea annettiin sosiaalivakuutuksen perustamista koskevan Maailmanpankin hankkeen tukemiseksi.
- Terveystietojärjestelmän peruskartoitus tehtiin, ja parhaillaan ollaan perustamassa kuutta kokeilupaikkaa terveydenhuollon tietotekniikan koulutusta varten.

4.3. Vuoden 2000 ohjelmien toteuttaminen

Suurimmasta osasta vuoden 2000 ohjelman varoja tehtiin sopimus, ja suurin osa hankkeista on joko saatu päätökseen tai on vielä käynnissä. Jäljellä olevat hankkeet, joilla saavutettiin merkittävää edistystä vuonna 2001, olivat seuraavat:

Energia-ala (122 miljoonaa euroa)

Hiilikaivoksia varten osoitetuista 30 miljoonan euron suuruisista varoista, joihin kuului vuoden 2000 loppupuolella lisätoimenpiteitä varten käyttöön annettu 20 miljoonan euron summa, oli tehty vuoden 2001 loppuun mennessä sopimus 89 prosentista.

Toista tarjouskilpailua, joka koskee kymmenen miljoonan euron suuruisista sopimusta uusista sähkösyöttöasemista, valmistellaan käynnistettäväksi vuoden 2002 alkupuolella. Ensimmäinen tarjouskilpailu peruutettiin, koska tarjouksen tekijät eivät kyenneet täyttämään viraston teknisiä vaatimuksia.

Pristinan kaukolämpöjärjestelmän kunnostamisesta allekirjoitettiin 3,5 miljoonan euron suuruinen sopimus. Kiireelliset korjaustyöt aloitettiin lokakuussa, ja merkittävimmät työt tehdään kevästä 2002 lähtien. Toimeksianto odotetaan saatavan päätökseen vuoden 2002 aikana.

UNMIKin kanssa allekirjoitettava avustussopimus 28 miljoonan euron käyttämisestä energian kiireelliseen tuontiin talvella 2000–2001 saatiin valmiiksi.

Maatalous (10 miljoonaa euroa)

Virasto toimitti vuoden 2001 alkupuolella 17,5 miljoonaa tonnia urealannoitetta vehnän ja muiden peltoviljelykasvien lannoittamista varten. EY:n rahoituksella oli jo tuettu vuoden 2000 talven kylvökautta jakelemalla 20 miljoonaa tonnia maahantuotuja NPK-lannoitteita. Noin kymmenen prosenttia lannoitteiden kokonaistuonnista jaettiin ilmaiseksi heikossa asemassa oleville perheille, joista osa oli etnisiin vähemmistöihin kuuluvia. Noin 90 prosenttia lannoitteista huutokaupattiin tai myytiin luotolla alennettuun hintaan paikallisille maatalouden tuotantopanosten välittäjille, jotta voitaisiin varmistaa, että loppukäyttäjinä toimivat viljelijät saisivat tuotteet kohtuulliseen hintaan. Myytyyn määrään käytetyistä varoista on tähän mennessä saatu takaisin 75 prosenttia, ja ne on käytetty uudelleen noin yhdeksän miljoonan tonnin suuruisen NPK-lannoite-erän maahantuonnin rahoittamiseen vuonna 2001 maatalouden kehittämissä ABU) kautta sekä maaseutuyhteisöjen pienluottojärjestelmän rahoittamiseen.

Asuminen (59,9 miljoonaa euroa)

Noin 8 440 talon (joista 56 prosenttia oli tuhoutunut täysin) jälleenrakentamista heikossa asemassa oleville perheille koskeva ohjelma on viimeisessä vaiheessaan, ja töiden saattaminen loppuun noin 300 talon tapauksessa on edunsaajien omaehtoisen avun varassa.

Liikenne (15 miljoonaa euroa)

Jälleenrakennustyöt kahdella tärkeällä sillalla (Vranidossa ja Milosevossa) saatiin valmiiksi vuonna 2001. Parannustöitä tehtiin entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian vastaisella rajalla sijaitsevalla Blacen rajanylityspaikalla, ja tärkeimmän Kosovon puolella sinne johtavan tien ja kuorma-autojen pysäköintialueen laajennustyöt saatiin päätökseen. Entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan johtavaa tietä ja tullitilojen parantamista koskevan tarjouskilpailun perusteella tehdään sopimukset heti, kun UNMIKilta on saatu virallinen pyyntö (jonka odotetaan tulevan vuoden 2002 alkupuolella).

Vesihuolto ja kiinteästä jätteestä huolehtiminen (14,6 miljoonaa euroa)

Vuoden 2000 loppupuolella käynnistetty kymmenen miljoonan euron suuruinen ohjelma, joka koskee vesihuolto- ja jätehuoltojärjestelmiä kaupunkialuilla kaikissa 11 kohdekunnassa, eteni hyvin. Sopimuksia saatiin valmiiksi kloorauslaitteistojen asentamisesta ja käynnissä olevista hankkeista, jotka koskevat putkistojen asentamista Pristinassa. Paikalliset viranomaiset ovat priorisoineet kaikki hankkeet ja hyväksyneet ne. Mekaanisista ja sähköjärjestelmiin liittyvistä parannuksista säiliöihin ja pumppausasemiin tehtiin sopimus, ja vesimittarien toimittamista ja asentamista Kosovossa koskeva tarjouskilpailu käynnistettiin.

Useille kunnallisille kaatopaikoille johtavia teitä parannettiin, ja näille kaatopaikoille toimitettiin peruslaitteita. Marraskuussa saatiin 38 jäteautoa, ja niitä jaetaan parhaillaan kunnille. Myös 2 700 teollisuuskokoista jäteastiaa (1,1 kuutiometrin ”euroastiaa”) saatiin ja jaettiin kunnille. Kunnallisilla kaatopaikoille asennettiin yhdeksän ajoneuvovaakaa ja rakennettiin 16 toimistotilaa. Jätehuoltohenkilöstölle hankittiin myös suojavaatteita. Lisäksi rakennettiin yhdeksän sairaalan polttolaitosta, ja useita raskaita kaatopaikkakoneita korjattiin.

Yritysten kehittäminen (15 miljoonaa euroa)

Markkinatalouteen annettavien luottojen osalta voidaan todeta, että pienyrityksille annettiin EU:n ja Maailmanpankin yhteisestä eurooppalaisesta rahoitusrahastosta mikroyrityspankin kautta 846 luottoa, joiden kokonaissumma oli noin 5,8 miljoonaa euroa. Lisäksi EY:n rahoittaman väliaikaisen luottoyksikön kautta annettiin 20 luottoa, joiden kokonaissumma oli 2,6 miljoonaa euroa. Luottojen yhteydessä ei ole tapahtunut laiminlyöntejä, ja varojen riippumattomista tilintarkastuksista on saatu puhtaat paperit.

UNMIKin kanssa tehdyn avustussopimuksen mukaisesti Trepčan kaivoskompleksin ympäristön puhdistamista varten annetut 3,5 miljoonaa euroa on maksettu.

Terveydenhuolto (10 miljoonaa euroa)

Pääomainvestointia varten sekä lääkkeiden jakeluun ja vähittäiskauppaan tarkoitettua luottoa varten tehty neljän miljoonan euron suuruinen sopimus pantiin täytäntöön. Lääkealan tukeminen johti lääkkeiden hintojen tuntuvaan alenemiseen (noin puoleen verrattuna keskimääräisiin kustannuksiin vuonna 2000). Kosovon lääkeosuuskunnat saivat lisätukea tärkeiden lääkkeiden luotettavan jakelun varmistamiseksi.

Virasto hankki puolen miljoonan euron arvosta laitteita Pristinan yliopiston veripankille turvallisen ja keskitetyn veripalvelun perustamiseksi. Veripalvelulle on tarkoitus asentaa uusi tietokoneohjelma tammikuussa 2002.

Osana viraston terveydenhuoltoalan kapasiteetin rakentamisesta koskevaa ohjelmaa toteutettiin seuraavat hankkeet:

- EY:n rahoittaman terveydenhuollon hallintokeskuksen perustaminen Pristinan yliopistoon.
- Yleislääkärin koulutuksen ensimmäisen vuoden saattaminen päätökseen.
- Keskijohdon koulutuksen käynnistäminen 250 sairaanhoitajalle.
- Kymmenen lääketieteen asiantuntijaryhmän kehittäminen. Ryhmät saattoivat osittain loppuun alojensa uusien opetussuunnitelmien laatimisen.
- Terveydenhuollon hallinnon maisterikurssin valmisteluissa päästiin viimeiseen valmisteluvaiheeseen. Kurssi alkaa aikataulun mukaisesti tammikuussa 2002. EY:n rahoittama kurssi toteutetaan Pristinan yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan ja taloustieteellisen tiedekunnan välisenä yhteistyönä.

4.4. Vuosien 1998 ja 1999 ohjelmien toteuttaminen

Vuosina 1998 ja 1999 rahoitetut hankkeet ovat pääosin käynnissä tai saatu päätökseen. Vuonna 2001 edistyivät merkittävästi seuraavat hankkeet:

Televiestintä (8 miljoonaa euroa)

Sopimuksen mukaiset työt (maapuhelinverkon) siirtojärjestelmien ja tilaajavaihteen korjaamiseksi saatiin päätökseen. Pohjois-Pristinan kattavan tilaajaliittymäverkon valmiiksi rakentamista koskeva tarjouskilpailu julkistettiin, ja töiden odotetaan alkavan keväällä 2002.

Paikallishallinto: kunnallisen ja paikallisen investointirahaston MLIF:n ensimmäinen vaihe (8 miljoonaa euroa)

UNMIKin kanssa tehdyn avustussopimuksen mukaiset alkuperäiset 69 paikallista infrastruktuurihanketta saatiin päätökseen. 14 muuta hanketta rahoitetaan säästöillä, joita tehtiin MLIF:n teknisen tuen osuudessa ja yritysten kehittämisohjelmassa. Kuntien henkilöstölle töiden valvonnassa ja johtamisessa annetun teknisen koulutuksen osuus saatiin päätökseen.

Kylien työllisyys- ja elvytysohjelma VERP (7.5 miljoonaa euroa)

Tämä ohjelma, jossa tehtiin kunnanjohtajien yhteistyössä kuntien viranomaisien kanssa määrittelemiä parannuksia kylien perusinfrastruktuuriin, saatiin menestyksekkäästi päätökseen. UNDP toimi viraston yhteistyökumppanina ohjelmaa toteutettaessa.

Kosovon suojajoukot KPC (5 miljoonaa euroa)

Tämän vuoden 1999 hankkeen tavoitteena oli tukea UNMIKia ja KFORia perustettaessa Kosovon suojajoukkoja (KPC) pelastuspalveluorganisaatioksi. EY:n rahoitus mahdollisti sen, että KPC:lle toimitettiin runsaasti ajoneuvoja, työkaluja, palonsammutuslaitteita sekä erityislaitteita ja -asusteita miinanraivaukseen. Viimeisten laitetoimitusten oletetaan tapahtuvan vuoden 2002 alkupuolella.

Miinanraivaus (6 miljoonaa euroa)

Viimeiset sopimukset, joiden arvo oli yhteensä kolme miljoonaa euroa, allekirjoitettiin kolmen kansalaisjärjestön kanssa töistä, joissa keskitytään KPC:lle annettavaan miinanraivauskoulutukseen.

Maatalous ja maaseudun talous: maaseudun pienluottojärjestelmä (1 miljoona euroa)

Tämän menestyksekkään hankkeen laajentamista rahoitetaan EY:n maataloustarvikkeiden tuontiohjelmasta saatavilla tuotoilla. Kahdessa kunnassa perustettiin kahdeksan säästö- ja luottoyhdistystä (SCA), jotka palvelevat noin 1 800 jäsentä. Lainoja annettiin 1 400, ja niiden kokonaissumma oli 1,6 miljoonaa euroa. Lainoista on maksettu takaisin yli 99 prosenttia.

Terveydenhuolto (0,5 miljoonaa euroa)

Yhden miljoonan euron suuruiseen vuoden 1999 hankkeeseen, joka koski sairaalan kunnostamista Pohjois-Mitrovicassa, sisältyvät jäljellä olevat työt peruutettiin, minkä seurauksena noin puoli miljoonaa euroa osoitettiin uudelleen perhelääketieteen laitoksen perustamiseen Pristinan yliopistoon.

Kosovon laajuinen siivouskampanja (0,9 miljoonaa euroa)

Jäteautot avustivat paikallisia jätehuoltopalveluja Kosovossa viimeisten viiden vuoden aikana kerääntyneiden monien jätekasojen kertasiivouksessa. Siivousta varten ostetut laitteet luovutettiin jätehuoltolaitoksille kampanjan lopuksi.

5. TOIMINTA JUGOSLAVIAN LIITTOTASAVALLAN MONTENEGRON TASAVALLASSA

5.1 Yleistilanne

Virasto sai 8. tammikuuta 2001 hallintovastuun vuosien 1998, 1999 ja 2000 ohjelmista Montenegrossa. Aiemmin näitä ohjelmia hallinnoi Euroopan komissio. Vuoden 1998 ohjelma oli viiden miljoonan euron suuruinen, vuoden 1999 ohjelma 23 miljoonan euron suuruinen ja vuoden 2000 ohjelma 19 miljoonan suuruinen. Vuoden 1998 ohjelmasta kuitenkin vähennettiin miljoona euroa maatalousalalta (karjan maahantuonti) Euroopassa puhjenneen BSE-kriisin ja suu- ja sorkkatautikriisin vuoksi.

Entisen Jugoslavian hajoaminen, siitä aiheutuneet aseelliset konfliktit ja huono taloudenpito johtivat hyperinflaatioon ja talouden romahtamiseen. Vakiintuneet markkinat menetettiin, perinteiset tuotantosuhdet katkesivat, ja kansainvälinen yhteisö käynnisti pakotteet. Montenegro joutui lisäksi kärsimään vakavasta taloudellisesta takaiskusta vuonna 1999 puhjenneen Kosovon kriisin seurauksena. BKT laski edelleen 10 prosenttia pelkästään vuonna 1999 ja putosi 58 prosenttiin vuoden 1990 tasosta. Makrotaloudellinen ympäristö on nykyisin edelleen hauras. Vuonna 2001 inflaatio nousi Montenegrossa 21,8 prosenttiin Saksan markan käytöstä huolimatta. Tuotanto on jossakin määrin elpynyt Kosovon kriisin päättymisen jälkeen. Todellisen kasvun arvioidaan virallisesti olevan 3,5 prosenttia vuonna 2001, mutta tämä luku todennäköisesti ylitetään. Kasvun arvioidaan kuitenkin olevan vain noin puolet vuoden 1990 tasosta.

Tässä vaikeassa tilanteessa hallitus hyväksyi kunnianhimoisia suunnitelmia, joihin sisältyi menojen leikkaus monissa budjettikohdissa, joidenkin tärkeimpien perustuotteiden hintojen vapauttaminen, sosiaalietuksien parempi kohdistaminen, jälleenrakentamisen ja yksityistämisen vauhdittaminen sekä vähimmäispalkan jäädyttäminen. Tätä varten hallitus teki ehdotuksen Jugoslavian liittotasavallan IMF-sopimuksen mukaisesta vuoden 2002 talousarviosta, ja parlamentti hyväksyi sen. Jugoslavian liittotasavallalle (näin ollen myös Montenegrolle) on hyväksytty Maailmanpankin velanvakautuslaina, joka avaa mahdollisuudet sovitun rakennemuutoksen rahoittamiselle. Hallitus suunnitteli ja hyväksyi yritysten rakennemuutosta ja työvoimaa koskevan laajan aloitteen. Lopuksi toteutettiin useita oikeudellisia ja muita toimenpiteitä tarkoituksena parantaa koko liiketoimintaympäristöä.

Edellä kuvatun tilanteen valossa virasto sopi hallituksen kanssa vuodeksi 2001 ohjelmasta, jossa keskitytään kuntien kehittämiseen, liikenteeseen, toimielinten kehittämiseen sekä ammatilliseen ja yleissivistävään koulutukseen.

Kuntien kehittäminen: Hallitus on sitoutunut uudistusohjelmaan, johon sisältyy tulojen ja menojen hallinnan sekä hallintotoimien hajauttaminen enemmän paikallishallinnolle. Ohjelma tarjoaa varoja neljälle valitulle kunnalle teknistä tukea varten niiden hallinnollisen kapasiteetin parantamiseksi sekä varoja pieniin investointeihin paikalliseen infrastruktuuriin.

Liikenne: Koska investointeja on tehty monen vuoden aikana liian vähän, Etelä-Montenegron tieverkon kunnossapitoon on kuulunut ainoastaan vähäisiä kriisitöitä. Tämä tieverkko on strategisesti tärkeä matkailun ja Barin satamaan pääsyn kannalta. Matka-ajat ovat kohtuuttomia, koska turvallisia ohituspaikkoja ei ole järjestetty riittävästi, ja perusturvallisuusjärjestelyt ovat ala-arvoiset. Ohjelmassa keskitytään näihin puutteisiin, jotta voitaisiin parantaa tavaroiden ja henkilöiden liikkuvuutta Montenegrossa ja laajemmalla alueella, ja samalla edistetään taloudellista toimintaa helpottamalla rajat ylittävää vaihtoa sekä

houkuttelemalla kauppatoimintaa ja ulkomaisia investointeja. Näistä asioista vastaavalle ministeriölle annetaan myös teknistä tukea.

Toimielinten kehittäminen (tilastot): Montenegron tasavallan tilastovirastolle annetaan teknistä tukea ja laitteita, jotta voitaisiin tukea kehitettäessä tilastotietojen keräämiseen ja analysointiin tarkoitettua järjestelmää, joka on oleellisen tärkeä väline markkinataloudessa ja toimivassa demokratiassa. Oletettu vaikutus ja tulos on se, että saatavilla on yhteistietoja koko Jugoslavian liittotasavallan tilanteesta.

Toimielinten kehittäminen (julkisen sektorin pääomamenot): On kiireellinen tarve parantaa julkisen sektorin pääomamenojen hallintoa hallituksen keskipitkän aikavälin budjettistrategian puitteissa. Ohjelmassa annetaan teknistä tukea, johon sisältyy koulutusta, tällä alalla eri ministeriöissä.

Ammatillinen ja yleissivistävä koulutus: Nykyiset nuorten ja aikuisten koulutusjärjestelmät eivät ole riittävät talouden rakennemuutoksen ja markkinatalouden kehittämisen tukemiseksi Montenegrossa. Ohjelmalla uudenaikaistetaan näitä järjestelmiä kahdella tärkeällä osa-alueella (matkailussa ja puunjalostuksessa), joilla on suurin välitön potentiaali vaikuttaa talouden kehittymiseen edelleen Montenegrossa. Ohjelmalla myös varmistetaan ammattitaitoisen työvoiman tarjonta sekä parannetaan palvelujen laatua ja alan kilpailukykyä.

Arvioidaan, että viraston toteuttaa vuonna 2002 noin 11,5 miljoonan euron suuruisen tukipaketin. Siinä keskitytään julkishallintoon, energia-alaan, ympäristöön, liikenteeseen ja yritysten rakennemuutokseen.

Ks. kaksi taulukkoa liitteessä A3:

- EY:n Euroopan jälleenrakennusvirastolle osoittamat varat toimenpiteiden toteuttamiseksi Montenegron tasavallassa 31.12.2001 (aloittain)
- EY:n Euroopan jälleenrakennusvirastolle osoittamat varat toimenpiteiden toteuttamiseksi Montenegron tasavallassa 31.12.2001 (myönnetty summat, tehdyt sopimukset ja maksetut summat)

Ks. myös arviointi 6.3 kohdassa.

5.2 Vuoden 2001 ohjelmien toteuttaminen

Rahoitus sopimus vuoden 2001 ohjelmasta, joka perustui 13,3 miljoonan euron talousarvioon, allekirjoitettiin lokakuussa 2001. CARDS-komitea hyväksyi 7. joulukuuta 2001 ylimääräisten kolmen miljoonan euron määrärahojen osoittamisen, ja määrärahat ovat saatavilla tammikuun loppuun mennessä. Kokonaisuohjelma on suunniteltu siten, että otetaan huomioon tarve välttää päällekkäisyyttä ja varmistaa täydentävyys aiempien (vuosien 1999 ja 2000) ohjelmien kanssa, joita toteutetaan parhaillaan. Merkittävä osa näitä aiempia ohjelmia olivat toimenpiteet kriittisillä aloilla, kuten yritysten kehittämisessä, koulutuksessa, maataloudessa, julkisessa rahoituksessa, joukkoviestinnässä ja infrastruktuurissa. Vuoden 2001 ohjelma on rakennettu kolmen seuraavan perustekijän varaan:

Kuntien kehittäminen (4,5 miljoonaa euroa)

Ohjelman kohteeksi valittiin neljä kuntaa: Podgorica, Mojkovac, Kolasin ja Bijelo Polje. Määrittely ja tarvearviointi on parhaillaan käynnissä. Rajoitettu tarjouskilpailumenettely, joka koski palveluja (miljoonan euron arvosta) toimielinten kehittämiseksi valituissa kunnissa ja

töiden toteuttamisen seuraamiseksi, käynnistettiin joulukuun puolivälissä, ja sopimus odotetaan allekirjoitettavan helmikuun 2002 loppuun mennessä. Investointien osuuteen (3,5 miljoonaa euroa) sisältyviä painopisteeksi asetettuja infrastruktuuriin liittyviä töitä määritellään parhaillaan. Tarjouskilpailut järjestetään ja sopimukset tehdään vuoden 2002 ensimmäisellä puoliskolla.

Liikenne (9 miljoonaa euroa)

Rajoitettu tarjouskilpailumenettely, joka koski liikenneministeriön institutionaalisten valmiuksien parantamista (miljoonan euron arvosta), käynnistettiin joulukuun puolivälissä, ja sopimus odotetaan allekirjoitettavan helmikuun 2002 loppuun mennessä. Investointien osuuteen (8 miljoonaa euroa) sisältyvät viisi työsuorituksia koskevaa tarjouskilpailua käynnistettiin joulukuun loppuun mennessä, ja sopimukset allekirjoitetaan maaliskuun 2002 loppuun mennessä. Hankkeen jäljellä olevaa osaa koskeva tarjouskilpailu käynnistetään tammikuussa 2002.

Toimielinten kehittäminen (1,2 miljoonaa euroa)

Tilastovirastolle annettavaa teknistä tukea (0,6 miljoonan euron arvosta) koskeva tarjouskilpailu käynnistettiin joulukuun puolivälissä. Luettelo parhaista hakijoista julkisen sektorin menojen hallinnassa annettavaa teknistä tukea varten saatiin valmiiksi, ja tarjouskilpailu käynnistetään tammikuun 2002 loppuun mennessä.

Ammatillinen ja yleissivistävä koulutus (1 miljoonaa euroa)

Ohjelma hyväksyttiin 7. joulukuuta 2001, ja toimielinten kehittämisen osuutta (0,8 miljoonaa euroa) koskeva hankintailmoitus julkaistiin. Investointien osuutta (0,2 miljoonaa euroa) koskevat tarjouskilpailut käynnistetään vuoden 2002 alkupuolella.

Teknisen ja hallinnollisen tuen järjestelmä (0,6 miljoonaa euroa)

Tämä järjestelmä on tarkoitettu lyhytaikaisen teknisen tuen tarjoamiseen hankkeiden valmistelussa, tarjousten arvioinnissa, tilintarkastuksissa jne. Järjestelmää ei ole vielä käytetty.

5.3 Vuoden 2000 ohjelmien toteuttaminen

Infrastruktuuri (10,8 miljoonaa euroa)

Ohjelmalla tuetaan liikenneinfrastruktuurin kunnossapitoa ja parantamista. Yksittäiset hankkeet olivat seuraavat:

Podgoricasta lentoasemalle johtavan tien kunnostaminen (1,9 miljoonaa euroa)

Hanke saatiin päätökseen helmikuussa 2001.

”Unionin sillan” rakentaminen Podgoricassa (2,9 miljoonaa euroa)

4,2 miljoonan euron suuruinen sopimus rakennustöistä allekirjoitettiin elokuussa 2001. Työt ovat parhaillaan käynnissä, ja ne on tarkoitus saada päätökseen aikataulun mukaisesti huhtikuuhun 2003 mennessä. Montenegron hallitus ja Podgorican kunta osoittavat tarvittavat lisävarat.

Teiden kunnostus: rannikotie sekä Barista Podgoricaan johtava tie (5 miljoonaa euroa)

Sopimukset neljästä rakennushankkeesta allekirjoitettiin, ja työt ovat joko käynnissä tai saatu päätökseen. Kaikki työt on suunniteltu saatavaksi päätökseen toukokuuhun 2002 mennessä. Koska saadut tarjoukset olivat kilpailukykyisiä, varoja on jäljellä 1,2 miljoonaa euroa. Tällä summalla rahoitetaan (liikenneministeriön kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen) Montenegron pohjoisosassa sijaitsevan tunnelin kunnostus.

Tärkeimpien ministeriöiden institutionaalisten valmiuksien parantaminen (0,8 miljoonaa euroa)

Teknistä tukea koskeva sopimus allekirjoitettiin marraskuussa 2001 rakennustoiminnan johtamiseksi ja teknisen tuen antamiseksi liikenneministeriölle tiehallinnossa. Ryhmä on parhaillaan Montenegrossa.

Koulutus (3 miljoonaa euroa)

Hankkeeseen kuuluu ala-asteen koulun rakentaminen varattomalle alueelle Podgoricaan. Rakennustöitä koskeva sopimus allekirjoitettiin 5. joulukuuta 2001, ja rakennustyöt ovat käynnissä. Edullisten tarjoushintojen vuoksi saatavilla on 750 000 euroa jäljelle jääneitä varoja, jotka käytetään muiden koulujen kunnostuksen rahoittamiseen. Tarjouskilpailut käynnistetään tammikuussa 2002.

Maatalous (2,3 miljoonaa euroa)

Hankkeen yleistavoitteena on maitosektorin uudenaikaistaminen. Teknisestä tuesta ja hankinnoista (0,4 miljoonaa euroa) vastaava ryhmä tukee parhaillaan maatalousministeriötä tuomalla maahan maidonkäsittelylaitteita, jotka jaetaan valituille meijeriyrityksille ja maanviljelijöille. Lypsylaitteiden hankintaa (1,7 miljoonaa euroa) koskeva tarjouskilpailu käynnistettiin, ja hankintasopimus on tarkoitus allekirjoittaa vuoden 2002 ensimmäisellä puoliskolla. Tekniset erittelyt viimeistellään ja tarjouskilpailu käynnistetään yhteistyössä maatalousministeriön kanssa. Laitteet toimitetaan luontoissuoritusluotolla. Ohjelman seuraamista varten jätetään 0,2 miljoonaa euroa.

Varainhoidon ja verotuksen uudistaminen (2,9 miljoonaa euroa)

Ohjelmassa annetaan tukea (1,3 miljoonaa euroa) valtiovarainministeriölle käynnissä olevan eri osastojen uudelleenjärjestelyn aikana. Joulukuussa allekirjoitettiin palvelusopimus seuraavanlaisen pitkän aikavälin teknisen tuen antamisesta:

Budjettivirasto: Pitkän aikavälin tekninen tuki laadittaessa toistuvia ja pääomatalousarvioita, profiloitaessa talousarvioita, laadittaessa rahamääräisiä ja muita talousarvioita sekä ohjelmatalousarvioita ja laadittaessa suoritustavoitteita.

Kassajärjestelmä: Pitkän aikavälin tekninen tuki verkon laajentamisessa, oikeudellisten puitteiden ajantasaistamisessa, kansainvälisten standardien ottamisessa käyttöön raportoinnissa, kassan ja saatavien hallinnassa, varojen hallinnassa ja koulutuksessa.

Sisäinen tarkastus: Pitkän aikavälin tekninen tuki suunnittelussa, riskien arvioinnissa, järjestelmien tarkastelussa, sisäisen tarkastuksen seurannassa sekä henkilöstön koulutuksessa nykyaikaisten tilintarkastustekniikoiden ja menetelmien alalla.

Tietotekniikka: Pitkän aikavälin tekninen tuki valtiovarainministeriön tietotekniikkaosastolle. Tuki liittyy tietokoneistamishankkeeseen ja kassajärjestelmän toimintaan kokonaisuudessaan.

Ohjelmaan kuuluu myös ohjelmistojen hankintaa ja soveltamista sekä atk-laitteiden hankkimista valtionvarainministeriölle (0,9 miljoonaa euroa). Sopimus allekirjoitettiin joulukuussa. Valtiovarainministeriön kanssa keskustellaan parhaillaan jäljelle jääneiden varojen käytöstä.

5.4 Vuosien 1998 ja 1999 ohjelmien toteuttaminen

Vuoden 1999 talousarviosta on tehty sopimukset ja varat on maksettu merkittävien osin.

Avun koordinointiyksikkö (0,8 miljoonaa euroa)

Tällä käynnissä olevalla hankkeella tuetaan valtiovarainministeriötä (joka on nimitetty kansalliseksi avun koordinoijaksi) parannettaessa sen valmiuksia avun koordinointiin ja suunnitteluun keskustasolla, samalla kun valmistellaan kansallista monivuotista strategista kehitysohjelmaa. Pitkän aikavälin asiantuntija vaihdetaan vuoden 2002 alkupuolella.

Julkishallinnon uudistaminen (1,2 miljoonaa euroa)

Käynnissä on kolme toimielinten kehittämistä koskevaa hanketta. Oikeusalan koulutuskeskukselle annetaan teknistä tukea oikeuslaitoksen tehokkuuden lisäämiseksi ja oikeuslaitoksen virkamiesten kouluttamiseksi. Julkishallinnon instituutille annetaan teknistä tukea kokonaistoimintasuunnitelman laatimiseksi valmisteltaessa uutta virkamieslakia. Kuntaliitolle annetaan teknistä tukea (180 000 euroa), jotta voitaisiin perustaa ammattitaitoisesti johdettu toimiva järjestö, joka kykenee vahvistamaan paikallishallintojärjestelmää. Lisäksi lokakuussa allekirjoitettiin sopimus atk-laitteiden hankkimisesta oikeusministeriölle ja useille Montenegron tuomioistuimille, ja laitteiden toimitukset ovat käynnissä.

Pk-yritysten kehittäminen (4,2 miljoonaa euroa)

Hankkeella tuetaan ja edistetään yksityisen sektorin, erityisesti pk-yritysten, kehittämistä luomalla asianmukainen ilmapiiri investoinneille. Rahoitussopimus (3 miljoonaa euroa) luottojärjestelmien luomiseksi valituissa liikepankeissa yhdessä Saksan jälleenrakennuspankin kanssa allekirjoitettiin. Valituille liikepankeille annetaan teknistä tukea Saksan kahdenvälisistä avustusvaroista. Lisäksi täydentäviin teknistä tukea koskeviin hankkeisiin (noin 1,2 miljoonaa euroa) sisältyy eurotiedonvälityskeskuksen perustaminen (josta allekirjoitettiin sopimus joulukuussa) ja hiljattain perustetun pk-yritysten kehitysviraston institutionaalisten valmiuksien parantaminen. (Käynnissä oleva tekninen tuki on määrä saada päätökseen huhtikuussa 2002.)

Teknisen tuen järjestelmä (0,8 miljoonaa euroa)

Makrotaloudellinen neuvonantaja avustaa parhaillaan pääministerin virastoa. Teknisen avun ryhmä nimitettiin avustamaan tehtäessä alustavaa tarvearviointia kuntien kehitysohjelmaa varten.

Taloudellinen tuki kotiseudultaan siirtymään joutuneita henkilöitä (IDP) varten (13 miljoonaa euroa)

Hankkeella annetaan taloudellista tukea Montenegron valtion talousarvioon, jotta voitaisiin lievittää ylimääräisiä rahoituskustannuksia, jotka liittyvät terveydenhuollon ja majoituksen järjestämiseen vuoden 1999 konfliktin aikana Kosovosta kotiseudultaan siirtymään joutuneille henkilöille. Avustusohjelma päättyi 30. kesäkuuta. Hankkeen tilintarkastus on saatu päätökseen, ja tilintarkastuskertomus on toimitettu edunsaajille.

Energiantoimitukset (2,5 miljoonaa euroa)

Montenegron sähkövoimateollisuuden (EPIM) tukemiseksi sähköntoimitusten maksamisessa annettiin taloudellista tukea 2,2 miljoonaa euroa. Kotitalouksilta ja yrityksiltä, pääasiassa pk-yrityksiltä, veloitetun lopullisen hinnan säilyttäminen ennallaan saatiin päätökseen. Teknisen tuen antamiseen talousministeriölle käytettiin 0,2 miljoonaa euroa.

Montenegron radion ja television (RTV) tukeminen (0,8 miljoonaa euroa)

Hankkeella tuetaan RTV:n hallinnon hyväksymässä muutosta koskevassa toimintasuunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä. BBC World Service Televisionin kanssa allekirjoitettiin suora sopimus avustamisesta Montenegron valtiollisen television muuttuessa riippumattomaksi julkiseksi yleisradiotoiminnan harjoittajaksi. BBC:n toimituksellinen neuvonantaja on parhaillaan Montenegrossa, ja hän työskentelee uutisten koostamisen parantamiseksi ja toimituksellisen johdon asianmukaisten koulutusohjelmien suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi. Virasto rahoittaa parhaillaan yhteistyössä Euroopan neuvoston kanssa yhteistä aloitetta Montenegron viranomaisten avustamiseksi niiden tiedotusvälineitä koskevien oikeudellisten puitteiden muuttamisessa vastaamaan asianmukaisia eurooppalaisia standardeja.

Vuoden 1998 talousarviosta on tehty sopimukset täysimääräisesti, ja varat on maksettu merkittävien osin.

Maatalous (1 miljoona euroa)

Hankkeen yleistavoitteena oli luoda lisää työllisyyttä ja yritystoiminnan mahdollisuuksia maaseudulla valituille kohderyhmille (työttömille, pakolaisia avustaville perheille, maanviljelijöille jne.). Hankkeen ensimmäinen vaihe (hieman yli tuhannen vasikan toimittaminen) saatiin päätökseen, ja naudat jaettiin edunsaajille luontaisuuoritusluotolla. Vastikevarojen keräämisen ei kuitenkaan katsota sujuvan tyydyttävällä tavalla. Arviointiryhmä tarkasteli toimitettujen lehmien hedelmällisyyttä ja esitti kertomuksensa. Hankkeen toinen vaihe (vielä tuhannen naudan toimittaminen) keskeytettiin Euroopassa puhjenneen BSE-kriisin sekä suu- ja sorkkatautikriisin vuoksi. Varoja (miljoona euroa) ei voida osoittaa uudelleen, koska sitoumuksen määräaika on mennyt umpeen.

Liikenne (1 miljoona euroa)

Hankkeen yleistavoitteena oli parantaa paikallisia liikennejärjestelmiä ja tukea ambulanssipalveluja. Hankkeen tuloksena toimitettiin kolme linja-autoa Podgorican kuntaan ja jaettiin 12 ambulanssia 11 Montenegron kuntaan. Hanke saatiin päätökseen.

Koulutus (0,5 miljoonaa euroa)

Tämä vuoden 1998 hanke siirrettiin virastolle Euroopan komissiolta, ja hanketta toteuttaa parhaillaan British Council. Peruskoulun ala-asteen tärkeimpien aineiden opetussuunnitelmaa ja opetusmenetelmiä tarkistettiin sekä kehitettiin opettajien peruskoulutusta, työpaikkakoulutusta ja jatkokoulutusta koskeva suunnitelma. Opetusministeriö sai myös tukea laadittaessa ala-asteen opetusta koskevaa strategista suunnitelmaa. Hanke saatiin päätökseen.

Teknisen tuen järjestelmä (1 miljoona euroa)

Nyt päätökseen saatuun hankkeeseen sisältyi asiantuntemuksen tarjoaminen valtiovarainministeriölle pankkivalvonnan ja kassajärjestelmien uudistusprosessissa avustamiseksi. Hanke saatiin päätökseen.

Tekninen tuki pääministerin virastolle (0,5 miljoonaa euroa)

Pääministeriön virastoon lähetettiin neuvonantaja poliittista ja taloudellista uudistusta koskevan ohjelman puitteissa. Hanke saatiin päätökseen huhtikuussa 2001.

6. SUUNNITTELU

6.1 Suunnittelu

Vuoden 2000 loppupuolella viraston johtokunta oli jo hyväksynyt alkuperäiset vuoden 2001 ohjelmat. Virasto lähetti loput ohjelmaehdotuksistaan johtokunnan käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi vuoden 2001 alkupuolella sekä silloin, kun vuoden aikana oli tullut saataville lisärahoitusta.

Vuoden 2001 puolivälistä lähtien virasto ryhtyi valmistelemaan perustaa ehdotuksilleen vuoden 2002 ohjelmasta esittääkseen johtokunnalle Serbiaa ja Kosovoa koskevat ohjelmat tammikuuhun 2002 mennessä ja Montenegroa koskevan ohjelman maaliskuuhun 2002 mennessä. Virasto piti tiiviisti yhteyttä komissioon suunnitteluprosessin aikana ja varmisti, että ehdotetut hankkeet olivat Jugoslavian liittotasavaltaa koskevan vuosien 2000–2006 maakohtaisen strategia-asiakirjan (CSP) ja komission vuosien 2002–2004 monivuotisen maaohjelman (MIP) mukaisia. Komissio viimeisteli strategia-asiakirjan ja maaohjelman vuoden 2001 ensimmäisen puoliskon aikana, ja ne muodostavat nyt puitteet, joissa virasto valmistelee kaikki ehdotuksensa vuosittaisiksi ohjelmiksi.

Jugoslavian liittotasavaltaa koskevassa strategia-asiakirjassa otettiin esille ongelmia, joihin Serbian, Montenegron ja YK:n johtaman Kosovon on puututtava. Näihin ongelmiin kuuluivat toimivien sisämarkkinoiden puuttuminen tällä hetkellä, institutionaalinen ja poliittinen sekavuus liittovaltion sisällä, tehoton julkishallinto, heikot oikeusjärjestelmät ja laajalle levinnyt köyhyys.

Maakohtaisessa strategia-asiakirjassa osoitettiin myös muita esteitä, jotka vaikuttavat Jugoslavian liittotasavallan kykyyn saada täysi hyöty vakautus- ja assosiaatioprosessista kestävää ja oikeudenmukaista taloudellista kehitystään varten ja kyetäkseen puuttumaan kriittisiin ympäristökysymyksiin sekä tukemaan kaupan ja yksityisen sektorin kehitystä. Samalla aidosti demokraattisen yhteiskunnan edistämiseksi ja asianmukaisten sosiaalisten olojen järjestämiseksi väestölle tarvitaan lisätoimenpiteitä, jotta voitaisiin uudistaa nykyinen ammattikoulutusjärjestelmä, terveydenhuoltopalvelut ja sosiaaliturvajärjestelmät sekä vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa ja tiedotusvälineitä.

Maakohtaisessa strategia-asiakirjassa todetaan, että monet osa-alueet voisivat hyötyä EY:n tuesta, mutta samalla siinä myös todetaan, että EY:n on keskityttävä rajoitettuun määrään osa-alueita, jotka on asetettu tärkeiksi painopisteiksi ja joilla EY:n tuella voi olla merkittävä vaikutus, jos tuki keskitetään. Luonnostellessaan ehdotuksiaan vuoden 2002 ohjelmasta virasto on edelleen myötäillyt tätä lähestymistapaa.

Uudet ohjelmaehdotukset perustuvat oleelliseen jälleenrakennus- ja kehittämistukeen, jota EY on jo antanut. Vuonna 2002 painotuksessa on siirrytty kohti institutionaalisten ja yleisten valmiuksien parantamista Jugoslavian liittotasavallan valmistelemiseksi siirtymään markkinatalouteen ja lähentymään EU:hun vakautus- ja assosiaatioprosessin mukaisesti. Kosovolla on edelleen monia infrastruktuuriin liittyviä tarpeita, ja tässä vuosiohjelmassa pyritään puuttumaan joihinkin näistä tärkeimmistä tarpeista.

Uusien ohjelmien suunnittelussa on otettu huomioon vuonna 2001 toteutetuista hankkeista saatu kokemus, mukaan lukien sosiaalisten vaikutusten arvioinneissa ja muissa arvioinneissa tehdyt havainnot. Ohjelman suunnitteluprosessin kaikissa sopivissa vaiheissa on neuvoteltu

Jugoslavian liittotasavallan liittovaltion ja tasavaltojen viranomaisten kanssa sekä myös UNMIK:n Kosovossa toimivien viranomaisten kanssa.

EY:n Serbiaa, Montenegroa ja Kosovoa koskevat avustushjelmat on suunniteltu täydentämään toisiaan ja komission vuosien 2002–2006 alueellisen strategian puitteissa toteutettuja toimenpiteitä.

6.2 Ulkoinen koordinointi

Virasto on toteuttanut EY:n rahoittamat hankkeensa koordinoiden niitä tiiviisti Serbian, Kosovon ja Montenegron asianmukaisten keskus- ja paikallishallinnon viranomaisten kanssa. Neuvotteluissa ja koordinoinnissa on myös säilytetty läheinen suhde EU:n jäsenvaltioiden kanssa ja muiden kansainvälisten avunantajien ja virastojen kanssa, jotka toimivat EY:n ohjelmien kattamilla eri osa-alueilla. Virasto osallistuu komission ja Maailmanpankin yhdessä järjestämiin avunantajien konferensseihin avunantajien toiminnan kansainvälisen koordinoinnin varmistamiseksi. Virasto erityisesti isännöi toiminta-alojensa säännöllisiä koordinoitkokouksia EU:n jäsenvaltioiden edustajien kanssa. Muita alakohtaisia kokouksia pidetään erityiskokouksina muiden maiden (kuten USA:n) kanssa ja säännöllisemmin tärkeimpien kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa poliittisista kysymyksistä. Tällainen ohjelmien koordinointi hallitusten viranomaisten ja muiden avunantajien kanssa on edelleen tärkeää, jos Jugoslavian liittotasavalta aikoo maksimoida hyötynsä, jota se saa yhdistetyistä kansainvälisistä avustustoimista.

6.3 Arviointi

EU:n yleisten arviointistandardien mukaisissa hyväksytyissä arviointiohjeissa asetetaan puitteet käytännölliselle, järjestelmälliselle ja osallistuvalla lähestymistavalla viraston sisäisiin arviointeihin. Kaikki hankkeet tai ohjelmat arvioidaan niiden merkityksen, suorituskyvyn, tehokkuuden, vaikuttavuuden, vaikutuksen ja kestävyuden mukaan suhteessa yleistavoitteisiin ja todettuihin tavoitteisiin. Kaikkiin arviointeihin kuuluu valmistelu- ja alkuvaihe, arviointi paikan päällä sekä riittävästi aikaa raportointiin, tiedotukseen ja yhteenvetoon. Arviointien tuloksena laaditaan asiakirja, jossa esitetään arvioinnin aikana havaitut vahvuudet ja heikkoudet sekä esitetään suosituksia, joilla pyritään poistamaan heikkouksia tai hyödyntämään vahvuuksia.

Kahdessa yhteisessä tarkastuksessa, joiden kohteena oli yksityisen sektorin kehittäminen, tarkasteltiin väliaikaista luottoliittoa koskevaa hanketta (Maailmanpankin kanssa) ja mikroyrityspankkia (KFW:n kanssa). Mikroyritysten rahoituksen sosiaalisen luonteen vuoksi viraston Kosovossa työskentelevä sosiaalisten vaikutusten arvioija osallistui tähän viimeiseen tarkastukseen. Väliaikaisen luottoliiton arvioinnissa tarkasteltiin siihen mennessä hyväksytyjä ja maksettuja luottoja. Arvioinnissa havaittiin, että pankki- ja luototustoiminnan asiantuntemuksen siirtäminen paikalliselle henkilöstölle käyttäen muodollista koulutusta, ohjausta ja valmennusta oli sujunut menestyksekkäästi. Samalla arvioijat painottivat sitä, että hankkeen kokonaismenestystä voidaan arvioida vasta sitten, kun lainojen jatkuva takaisinmaksutilanne on tiedossa. Kun tilanne sitten osoittautui sellaiseksi, että lainojen takaisinmaksuaste oli korkea, luottoliitolle osoitettiin lisää varoja myöhemmin samana vuonna. Samalla mikroyrityspankin arvioijat, että luottojärjestelmä oli edistynyt erittäin tyydyttävästi alkuperäisiin tavoitteisiin nähden. Arvioijat tekivät myös kotitalouksia koskevan tutkimuksen, jossa esitettiin lainoja saaneiden kohderyhmien sosio-ekonomiset piirteet. Arvioinnissa suositeltiin, että olisi määriteltävä lisää kannattavia hankkeita Kosovon serbejä ja naisia varten.

Yksikkö tarkasteli myös karjan maahantuontia koskevaa ohjelmaa (ja siihen liittyvää työllisyyden luomista) Montenegrossa. Arviointikertomuksessa mainittiin kiertävien luottojen järjestelmään liittyvistä riskeistä ja tehtiin suosituksia hankkeen pikaisesta elvyttämisestä. Arvioijat katsoivat, että hankkeen tehokkuus päätavoitteensa – työllisyyden ja yritystoiminnan lisäämisen – saavuttamisessa oli heikko. Arvioijat totesivat, että on tehokkaampiakin keinoja lisätä työllisyyttä ja yritystoimintaa kuin toimittaa lehmävasikoita. Arvioitsijat myös havaitsivat, että puutteet hankkeen toteuttamisessa johtivat vähäiseen muutokseen hyvinvoinnissa noin 50 prosentissa edunsaajien tapauksista. Yksikkö piti yhdessä viraston Podgoricassa työskentelevän henkilöstön kanssa maatalousministeriössä useita korkean tason kokouksia, joissa keskusteltiin suosituksista, jotka koskivat erityisesti lehmien jakamista uudelleen, jotta voitaisiin varmistaa, että niitä hoidetaan hyvissä oloissa.

Myös EU:n kunnallisasioiden asiantuntijoita Kosovossa koskeva ohjelma arvioitiin, jotta voitaisiin vastata ohjelman jatkamiseen liittyviin kysymyksiin. Arvioinnissa havaittiin sellainen vahvuus, että paikallisilla kunnilla oli ollut pääsy EU-maiden paikallishallinnosta tulevien motivoituneiden ja pätevien ehdokkaiden tärkeään verkostoon, mutta heikkouksia siinä, että sopimusjärjestelyt olivat mutkikkaita ja että asiantuntijoiden itsensä ja väliaikaisen hallitusrakenteen väliset yhteydet olivat puutteelliset. Suositukset ohjelman uudelleen kohdistamisesta ja toteutusjärjestelmän muuttamisesta otetaan huomioon uudessa vuoden 2002 ohjelmassa.

Serbiassa toteutettava Energiaa demokratiaa varten -ohjelma arvioitiin lokakuussa. Arvioijat katsoivat, että ohjelma (muuttuessaan vuoden 1999 pienestä ohjelmasta vuoden 2000 merkittäväksi ohjelmaksi) oli ollut ilmeisen menestyksekkäs ajoituksessaan ja toteutuksessaan ja että sen käytännön ja poliittiset tavoitteet oli saavutettu. Kuntien, keskuslämmityksestä vastaavien osastojen ja voimalaitosten tasolla tehtiin pieni tutkimus, ja havainnot tulevan talven lämmitystilanteesta Serbian maaseudulla toimitettiin hallinnolle.

Montenegro Economic Trends -julkaisun (MONET) kestävän perustamisen tukemisesta tehtiin ennakkoarviointi marraskuussa.

Vuonna 2002 tapahtuvaa toteuttamista varten tehtiin myös arvioinnit Montenegrossa toteutettavasta kotiseudultaan siirtymään joutuneita henkilöitä koskevasta ohjelmasta, Kosovossa toimivasta kunnallisesta ja paikallisesta investointirahastosta sekä Kosovon asunto-ohjelmasta.

7. RAHOITUS

Virastolle oli annettu 31.12.2001 tehtäväksi hallinnoida EU:n avustusohjelmia, joiden yhteissumma oli noin 1,15 miljardin euroa. Jotkin ohjelmista olivat jo käynnissä, kun virasto sai vastuun niiden hallinnosta, mutta virasto käynnisti suurimman osan näistä ohjelmista.

Varojen jakauma oli seuraava:

- 391 miljoonaa euroa Serbiaa varten.
- 695 miljoonaa euroa Kosovoa varten.
- 59 miljoonaa euroa Montenegroa varten.

Vuoden 2001 loppuun mennessä näistä varoista oli tehty sopimukset 85 prosentista (noin miljardista eurosta) ja niistä oli maksettu 66 prosenttia (noin 750 miljoonaa euroa).

Vuonna 2001 virasto noudatti EU:n tavanomaisia tarjouskilpailumenettelyjä tehdessään uusia sopimuksia puolen miljardin euron arvosta. Sopimukset jakautuivat seuraavasti:

- 87 prosenttia sopimuksista tehtiin käyttäen avoimia tarjouskilpailuja ja apurahoja.
- 13 prosenttia sopimuksista tehtiin käyttäen yksinkertaistettuja menettelyjä.

Kertomuksen kattamalla kaudella (vuonna 2001) virasto teki sopimukset suuremmasta määrästä varoja kuin sille oli hiljattain osoitettu (pois lukien Kosovoa varten aivan vuoden lopussa osoitetut 45 miljoonaa euroa).

Miljoonaa euroa	Serbia	Kosovo	Montenegro	Yhteensä
Vuonna 2001 osoitetut EU:n varat				
Tammikuu–syyskuu	144	271	0	415
Lokakuu–joulukuu	50	45	13	108
Yhteensä	194	316	13	523
Viraston vuonna 2001 tekemät sopimukset	204	273	17	494

Avustusohjelmia varten viraston henkilöstö valmisteli ja teki 814 sopimusta sekä suoritti 2 570 maksua.

Ohjelmien varainhoidon parissa työskenteli vuonna 2001 seuraava määrä henkilöitä (henkilötyövuosina):

- Viisi kansainvälisen henkilöstön jäsentä ja 6,1 paikallisen henkilöstön jäsentä tarjouskilpailujen ja sopimusten tekemisen parissa.
- 2,7 kansainvälisen henkilöstön jäsentä ja 6,2 paikallisen henkilöstön jäsentä maksujen ja kirjanpidon parissa.

Laskun käsittely virastossa kesti keskimäärin 17 päivää vuonna 2001.

Viraston hallintokulut olivat sen kahden ensimmäisen toimintavuoden (2000 ja 2001) aikana 25,5 miljoonaa euroa, eli ne muodostivat 2,3 prosenttia näiden vuosien kahden lopullisen talousarvion kokonaissummasta.

Kuvaus	2000	2001	Yhteensä (euroa)
A - Toimintakustannukset yhteensä	8 256 528,55	20 885 466,27	29 141 994,82
B - Toimintatulot	679 987,09	2 914 652,28	3 594 639,37
C - Nettomääräiset toimintakustannukset (C = A - B)	7 576 541,46	17 970 813,99	25 547 355,45
D - Viraston kokonaistalousarvio *	682 325 500,00	410 569 546,00	1 092 895 046,00
E - Prosenttiosuus toimintakustannuksista (E = C / D)	1,11 %	4,38 %	2,34 %

* Vuoden 2000 kokonaistalousarvioon sisältyy 171 miljoonaa euroa, jotka saatiin joulukuussa 2000 vuonna 2001 tapahtuvaa toteuttamista varten

Kun ajatellaan käynnissä olevien ohjelmien kasautumista vuodelta toiselle ja Kosovossa annettavan tuen vähentymistä, on odotettavissa, että toimintakustannusten osuus kokonaistalousarviosta todennäköisesti kasvaa vuonna 2002.

Euroopan komissio nimitti vuonna 2001 varainhoidon valvojan, joka seuraa pelkästään viraston toimintaa. Varainhoidon valvoja käytti 165 työpäivää viraston valvontaan, ja näistä työpäivistä hän vietti 70 päivää eri toiminnallisissa keskuksissa ja viraston pääkonttorissa.

EY:n tilintarkastustuomioistuin julkisti marraskuussa 2001 *Kertomuksen Euroopan jälleenrakennusviraston kirjanpidosta ja Kosovolle tarkoitetun avun täytäntöönpanosta vuonna 2000*. Seuraavassa esitetään otteita kertomuksesta:

Tilintarkastustuomioistuin sai tutkimuksen perusteella riittävän varmuuden siitä, että 31. joulukuuta 2000 päättyneen varainhoitovuoden tilit ovat luotettavat ja että tilien perustana olevat toimet ovat kaiken kaikkiaan lailliset ja asianmukaiset.

Viraston hallinnointi on erityisen tehokasta, vaikka hallinnoidun tuen kokonaisarvoon nähden työntekijöitä on vähän. Virasto on toiminut erittäin nopeasti sekä sopimusten tekemisessä että toimiin liittyvien maksujen suorittamisessa. Ohjelmien toteuttamisessa virasto saavutti lisäksi suurimman osan vuodelle 2000 asetetuista kunnianhimoisista tavoitteista energian, asuntojen kunnostuksen, liikenteen ja maatalouden alalla. Viraston tehokkuus oli suurelta osin toimintaan sitoutuneen henkilöstön ansiota.

Viraston kautta rahoitetusta talojen kunnostuksesta aiheutuneet kustannukset olivat keskimäärin alhaisempia kuin muiden rahoittajien kustannukset; tämä osoittaa, että tehokkuuden lisäksi otettiin huomioon myös taloudellisuusnäkökohdat

Voimassa olevien sääntöjen erittäin joustavaan soveltamiseen sisältyi tiettyjä riskejä virastolle, mutta menettelyn avulla useat paikalliset ja alueelliset yritykset pystyivät osallistumaan jälleenrakennusprosessiin. Näin pienennettiin osaltaan kunnostuskustannuksia ja edistettiin talouselämän elpymistä Balkanin maissa, jotka ovat kärsineet vakavasti alueen konflikteista viime vuosikymmenen aikana.

Viraston aikaansaamat erinomaiset tulokset johtuvat myös siitä, että se kohdensi vuonna 2000 henkilöstöresurssinsa ja varansa tietyille ensisijaisille aloille.

Euroopan parlamentin talousarvion valvontavaliokunnan valtuuskunta vieraili viraston pääkonttorissa Thessalonikissa heinäkuussa 2001. Sen jälkeen valtuuskunta julkisti lehdistötiedotteen, jonka mukaan virasto ”kykeni sovittamaan muutokset ja kehitysapuohjelmien tehokkaan toteuttamisen yhteen tiukan budjettivalvonnan kanssa”.

Viraston vuonna 2001 tekemät sopimukset (494 miljoonaa euroa)	Serbia		Kosovo		Montenegro	
	milj. euroa	%	milj. euroa	%	milj. euroa	%
Kansainväliset ja paikalliset tarjouskilpailut	112,5	55,3	169,6	62,2	12,7	73,4
Apurahasopimukset	52,7	25,6	75,9	27,8	3,8	22,0
Yksinkertaistetut menettelyt	38,6	19,1	27,4	10,0	0,8	4,6
Yhteensä	203,8	100,0	272,9	100,0	17,3	100,0

8. YLEISET YKSIKÖT

8.1 Hallinto

Henkilöstö

Viraston palveluksessa oli vuoden lopussa 241 henkilöä. Lisäksi nyt on alkamassa henkilöstön palvelukseen ottaminen viraston uuteen toiminnalliseen keskukseseen Skopjessa entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa.

	Thessaloniki	Pristina	Belgrad	Podgorica	Yht.
Kansainväliset virkamiehet	14	44	31	8	97
Paikalliset virkamiehet	19	*59	53	13	144
Yhteensä	33	*103	84	21	241

* Sisältää kaksi henkilöstön jäsentä Skopjen tukitoimistossa.

Tilat

Maiden hallitukset antavat Thessalonikissa ja Podgoricassa toimistotilat ilmaiseksi viraston käyttöön, mutta samalla viraston on maksettava vuokraa toiminnallisen keskuksensa tiloista Belgradissa. Pristinassa UNMIK on pyytänyt virastoa luovuttamaan toimistotilansa Kosovon museossa, joka otetaan hiljattain valitun presidentin käyttöön. UNMIK on kuitenkin luvannut antaa viraston käyttöön toiseen rakennuksen. Virasto kunnostaa tämän rakennuksen, josta ei tarvitse maksaa vuokraa. Samalla virasto on löytänyt Skopjesta sopivat tilat toiminnallista keskustaan varten. Virasto myös neuvottelee virastosopimuksesta (samanlaisesta kuin sillä on Serbian ja Montenegron tasavaltojen kanssa) entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa Skopjessa toimivan henkilöstön ja toimistojen oikeuksien ja koskemattomuuden määrittämiseksi.

8.2 Tiedotus ja viestintä

Joulukuun 2001 lopussa viraston tiedotus- ja viestintäyksiköllä oli henkilöstöä kaikissa neljässä toimipaikassa. Yksikkö määritteli yleisstrategian sekä kehitti useita yleisjärjestelmiä ja -välineitä käytettäväksi kaikissa toiminnoissa. (Yleisvälineisiin sisältyivät puhelinkorttiesitteet kaikilla paikallisilla kielillä kaikissa toiminnallisissa keskuksissa, viraston www-sivu osoitteessa <http://www.eur.eu.int>, yhteinen yhteystietoja sisältävä tietokanta, tiivistelmät tiedoista, julisteet, näyttelytaulut, ohjeet kuvallisesta ja kirjallisesta viestinnästä jne.) Viraston ja paikallisten tiedotusvälineiden ja muiden Serbiassa, Kosovossa, Montenegrossa ja EU:n jäsenvaltioissa toimivien tiedotusvälineiden välille luotiin tehokkaat suhteet. Virasto otti vastaan vuoden aikana useita Euroopan parlamentin jäsenten ryhmiä, joihin kuului jäseniä suhteista Kaakkois-Eurooppaan vastaavasta parlamenttien välisestä valtuuskunnasta, ulkoasioiden, ihmisoikeuksien sekä yhteisen turvallisuuden ja puolustuspolitiikan valiokunnasta, budjettivaliokunnasta sekä talousarvioin valvontavalioikunnasta. Virasto otti myös vastaan ulkosuhteista vastaavan komission jäsenen Chris Pattenin. Osana useita menestyksekkäitä yhteyksiä tiedotusvälineiden kanssa vuoden aikana virasto oli aiheena *Euronews*-televisiokanavan kahdeksan minuutin pituisessa ohjelmassa, joka esitettiin kahdeksalla kielellä ja jolla oli 20 miljoonaa potentiaalista katsojaa.

LIITE A1 – TÄRKEIMPIÄ TILASTOTIETOJA SERBIAN TASAVALLASTA

EY:n Euroopan jälleenrakennusvirastolle osoittamat varat toimenpiteiden toteuttamiseksi Serbian tasavallassa 31.12.2001 (aloittain)

Miljoonaa euroa	1998	1999	2000	2001	Yht.
Tiedotusvälineet	4,6	2,5	1,0	2,0	10,1
Energiaa demokratiaa varten -hanke		4,4	4,4		8,8
Kouluja demokratialle -hanke			3,8		3,8
Elintarvikkeet			26,7		26,7
Terveydenhuolto			20,0	31,5	51,5
Energia-ala			99,3	107,7	207,0
Hallinnollinen ja tekninen tuki			3,0	2,6	5,6
Tarvearviointi			2,0		2,0
Kuntien infrastruktuuri			25,0		25,0
Maatalous				20,0	20,0
Yritysten kehittäminen				16,0	16,0
Poliittinen ja oikeudellinen neuvontakeskus				5,0	5,0
Alueellinen kehittäminen Etelä-Serbiassa				4,0	4,0
Integroitu rajavalvonta				5,0	5,0
Yhteensä	*4,6	*6,9	*185,2	193,8	390,5

* Euroopan jälleenrakennusvirasto sai hallintovastuun ohjelmista, joita hallinnoi aiemmin Euroopan komissio.

EY:n Euroopan jälleenrakennusvirastolle osoittamat varat toimenpiteiden toteuttamiseksi Serbian tasavallassa 31.12.2001 (myönnetyt summat, tehdyt sopimukset ja maksetut summat)

	Sitou-mukset (milj. euroa)	Sopimukset/ sitoumukset	Maksettu/ sitoumukset
Yhteensä (1998–2001)	391	88 %	68 %
2001 (varat saatavilla loka-joulukuussa)	50	31 %	23 %
2001 (varat saatavilla tammi-syyskuussa)	144	92 %	51 %
2000	*185	99 %	94 %
1999	*7	98 %	79 %
1998	*5	100 %	74 %

* Euroopan jälleenrakennusvirasto sai hallintovastuun ohjelmista, joita hallinnoi aiemmin Euroopan komissio.

LIITE A2 – TÄRKEIMPIÄ TIASTOTIETOJA KOSOVOSTA

Euroopan jälleenrakennusvirastolle osoittamat varat toimenpiteiden toteuttamiseksi Kosovossa 31.12.2001 (aloittain)

Miljoonaa euroa	1998	1999	2000	2001	Yht.
Yliopisto, rehut ja puutoimitukset	7,0				7,0
Talousarvioon kohdistuva tuki		5,0	10,0		15,0
Vahinkojen arviointi		3,5			3,5
Kylien työllisyys ja elvytys		7,5			7,5
Mitrovican sairaala ja pienet toimenpiteet		1,5			1,5
Asuminen		14,0	59,9	37,6	111,5
Julkiset laitokset		9,0			9,0
Liikenne		6,3	15,0	18,0	39,3
Maatalous		1,0	10,0	28,0	39,0
Vesihuolto ja kiinteästä jätteestä huolehtiminen		3,0	14,6	20,0	37,6
Yritystoiminta		4,6	15,0	20,0	39,6
Hallinnollinen ja tekninen tuki		3,7		1,0	4,7
Energia-ala		13,0	90,5	110,0	213,5
Energiantuonti			28,0	20,3	48,3
Kaukolämpö			3,5	2,5	6,0
Miinanraivaus		6,0			6,0
Kannattavuustutkimukset		2,0			2,0
Posti- ja televiestintä		8,0			8,0
Terveystenhuolto		0,5	10,0	14,0	24,0
Paikallishallinto ja kansalaisyhteiskunta		28,1		38,9	39,4
Varaus				5,2	5,2
Yhteensä	*7,0	*116,2	256,5	315,5	695,2

* Euroopan jälleenrakennusvirasto sai hallintovastuun ohjelmista, joita hallinnoi aiemmin Euroopan komissio.

EY:n Euroopan jälleenrakennusvirastolle osoittamat varat toimenpiteiden toteuttamiseksi Kosovossa 31.12.2001 (myönnetyt summat, tehdyt sopimukset ja maksetut summat)

	Sitoumukset (milj. euroa)	Sopimukset/ sitoumukset	Maksettu/ sitoumukset
Yhteensä (1998–2001)	695	85 %	66 %
2001 (varat saatavilla loka–joulukuussa)	45	7 %	4 %
2001 (varat saatavilla tammi–syyskuussa)	271	85 %	54 %
2000	256	92 %	80 %
1999	*116	97 %	88 %
1998	*7	100 %	97 %

* Euroopan jälleenrakennusvirasto sai hallintovastuun ohjelmista, joita hallinnoi aiemmin Euroopan komissio.

LIITE A3 – TÄRKEIMPIÄ TILASTOTIETOJA MONTENEGRON TASAVALLASTA

EY:n Euroopan jälleenrakennusvirastolle osoittamat varat toimenpiteiden toteuttamiseksi Montenegron tasavallassa 31.12.2001 (aloittain)

Miljoonaa euroa	1998	1999	2000	2001	Yht.
Liikenne	1,0			7,0	8,0
Maatalous	1,0		2,3		3,3
Hallinnollinen ja tekninen tuki	0,5	0,8		0,6	1,9
Julkishallinto	1,0	1,2			2,2
Koulutus	0,5		3,0		3,5
Talousarvioon kohdistuva tuki		12,7			12,7
Energiantoimitukset		2,5			2,5
Avun koordinointi- ja suunnitteluyksikkö		0,8			0,8
Yritysten kehittäminen		4,2			4,2
Tiedotusvälineet		0,8			0,8
Infrastrukturi			10,8		10,8
Rahoitus			2,9		2,9
Kuntien kehittäminen				4,5	4,5
Toimielinten kehittäminen				1,2	1,2
Yhteensä	*4,0	*23,0	*19,0	13,3	59,3

* Euroopan jälleenrakennusvirasto sai hallintovastuun ohjelmista, joita hallinnoi aiemmin Euroopan komissio.

EY:n Euroopan jälleenrakennusvirastolle osoittamat varat toimenpiteiden toteuttamiseksi Montenegron tasavallassa 31.12.2001 (myönnettyt summat, tehdyt sopimukset ja maksetut summat)

	Sitoumukset (miljoona euroa)	Sopimukset/ sitoumukset	Maksettu/ sitoumukset
Yhteensä (1998–2001)	59	67 %	44 %
2001 (varat saatavilla loka–joulukuussa)	13	0 %	0 %
2000	*19	72 %	25 %
1999	*23	97 %	77 %
1998	*4	100 %	85 %

* Euroopan jälleenrakennusvirasto sai hallintovastuun ohjelmista, joita hallinnoi aiemmin Euroopan komissio.

LIITE B – VIRASTON JOHTOKUNNAN KOKOUKSET VUONNA 2001

Päivämäärä	Tärkeimmät keskustellut asiat ja tehdyt päätökset:
27.–28.2.2001	Keskustelu vuoden 2001 Serbiaa koskevasta ohjelmasta. Vuoden 2000 vuosikertomuksen hyväksyminen. Näkemyksen vaihtaminen UNMIK:n pilarin IV edustajan kanssa ja keskustelu viraston Kosovoa koskevan ohjelman sosiaalisista ulottuvuuksista. Viraston vuoden 2002 talousarvioluonnoksen hyväksyminen toimitettavaksi komissiolle ja viraston vuoden 2001 talousarvion ensimmäisen muuttamisen hyväksyminen.
18.5.2001	Arviointiohjeiden, sopimusten tekemistä koskevien periaatteiden ja viraston kansainvälisen henkilöstön (väliaikaisten virkamiesten) työsopimusten jatkamista koskevan päätöksen hyväksyminen. Keskustelu Kosovoa, Serbiaa ja Montenegroa koskevien ohjelmien toteuttamisesta edistymisestä tehdystä kertomuksesta. Vuoden 2001 muutetun henkilöstökaavion hyväksyminen sekä joidenkin budjettiotsakkeiden korjaamisen ja vuoden 2000 määrärahojen siirron hyväksyminen. Jäsenvaltioiden uusien edustajien valinta viraston hankintoja ja sopimuksia käsittelevään neuvoa-antavaan komiteaan (ACPC).
2.7.2001	Keskustelu Kosovoa koskevasta vuoden 2001 ylimääräisestä avustusohjelmasta ja Montenegroa koskevasta avustusohjelmasta. Viraston vuoden 2001 talousarvion toisen muuttamisen hyväksyminen.
21.9.2001	Keskustelu Serbiaa koskevasta vuoden 2001 ylimääräisestä tukiohjelmasta, vuoden 2001 ohjelman arvioinnista ja viraston tiedotustoiminnasta. Näkemyksen vaihtaminen UNMIK:n pilarin IV edustajan kanssa toimenpiteistä Kosovossa ja ruotsalaisen kansalaisjärjestön kanssa naisten roolia jälleenrakentamisessa. Tiedottaminen Montenegroa koskevasta vuoden 2001 ylimääräisestä avustusohjelmasta (kirjallisen menettelyn viimeistely). Viraston ylennyskäytännön ja vuoden 2001 henkilöstökaavion toisen muuttamisen hyväksyminen sekä viraston vuoden 2001 talousarvion kolmannen muuttamisen hyväksyminen (käyttäen kirjallista menettelyä).
18.12.2001	Kokous peruutettiin huonon sään vuoksi. (Päätökset uuden toiminnallisen perustamisesta Skopjeen ja viraston vuoden 2002 talousarviosta tehdään käyttäen kirjallista menettelyä.)

LIITE C - VIRASTON ORGANISAATIOKAAVIO

15 EU:n jäsenvaltiota	Johtokunta	Euroopan komissio			
	Johtaja				
Toimintaosasto Podgorica, Montenegro	Toimintaosasto Belgrade, Serbia	Toimintaosasto Pristina, Kosovo	Suunnitteluosasto	Rahoitusosasto	Pääsihteeri
Infrastruktuuri	Seuranta	Seuranta	Suunnittelu	Sopimusyksiköt	Johtokunnan sihteeristö
Yritykset	Energia	Energia	Ulkoinen koordinointi	Talousarvio-yksiköt	Hallinto
Toimielinten kehittäminen	Infrastruktuuri	Liikenne ja infrastruktuuri	Arviointi	Tietotekniikka-yksikkö	Tiedotus ja viestintä
	Kansalaisyhteiskunta ja tiedotus-Välineet	Kansalaisyhteiskunta ja tiedotus-välineet			
	Yritysten kehittäminen	Yritysten kehittäminen			
	Maatalous	Maatalous			
	Terveystieteiden tutkimuskeskus	Terveystieteiden tutkimuskeskus			
	Toimielinten kehittäminen	Toimielinten kehittäminen			
	Talous- ja sosiaaliala	Talous- ja sosiaaliala			
		Asuminen			
		Vesi- ja ympäristö			

Huom: Tammikuussa 2002 avattiin uusi toiminnallinen keskus Skopjessa entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa.

LIITE D – VIRASTON VUODEN 2001 TALOUSARVIO

Tulot (euroa)

Otsake 1	Euroopan komission avustukset	
1100	EY:n vuoden 2001 talousarvio Kosovossa toteutettavia avustushankkeita varten	144 500 000
	EY:n vuoden 2000 talousarvio Serbiassa toteutettavia avustushankkeita varten	2 608 801
	EY:n vuoden 2001 talousarvio Serbiassa toteutettavia avustushankkeita varten	193 800 000
	EY:n vuoden 2000 talousarvio Montenegrossa toteutettavia avustushankkeita varten	24 360 000
	EY:n vuoden 2001 talousarvio Montenegrossa toteutettavia avustushankkeita varten	16 300 000
	EY:n vuoden 2000 talousarvio viraston hallintokuluja varten Kosovossa	4 000 000
	EY:n vuoden 2001 talousarvio viraston hallintokuluja varten Kosovossa	8 000 000
	EY:n vuoden 2000 talousarvio viraston hallintokuluja varten Serbiassa	3 000 000
	EY:n vuoden 2001 talousarvio viraston hallintokuluja varten Serbiassa	7 300 000
	EY:n vuoden 2001 talousarvio viraston hallintokuluja varten Montenegrossa	1 700 000
	Otsake 1100 yhteensä	405 569 546
Otsake 2	Muut avustukset	p.m.
Otsake 3	Sekalaiset tulot	
	Pankkikorot	0
	Vastikevarat	5 000 000
Otsake 4	Korvamerkityt tulot	p.m.
	Yhteensä	410 569 546

Menot (euroa)

Otsake 1	Henkilöstö	15 118 000
Otsake 2	Rakennukset, laitteet ja muut menot	8 882 000
Otsake 3	Hankkeet	
	Kosovo vuonna 2001	144 500 000
	Kosovon vastikevarat	5 000 000
	Serbia vuonna 2001	193 800 000
	Siirto Serbialle	2 608 801
	Montenegro vuonna 2001	16 300 000
	Siirto Montenegrolle	24 360 745
	Hankkeet yhteensä	386 569 546
	Yhteensä	410 569 546

LIITE E – VIRASTON YHTEYSTIETOJA

Pääkonttori

Thessaloniki – Egnatia 4, Thessaloniki 54626, Kreikka
Puh. +30 310 505 100, faksi +30 310 505 172

Toiminnalliset keskuskeset

Belgrade – Vasina 2-4, 11000 Belgrade, Serbian tasavalta
Puh. +381 11 30 234 00, faksi +381 11 30 234 55

Pristina – The Museum, Miladin Popovic, Pristina, Kosovo
Puh. +381 38 513 1 200, faksi +381 38 549 963

Podgorica – Urb. Parcel 137, Gorica C, 81000 Podgorica, Montenegron tasavalta
Puh. +381 81 231 740, faksi +381 81 231 741

Skopje – Makedonija 11 (1st floor), 1000 Skopje, entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia
Puh. +389 2 109 895, faksi +389 2 124 760

info@ear.eu.int

www.ear.eu.int